

IV

*(Zawiadomienia)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

WERSJA SKONSOLIDOWANA

REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED TRYBUNAŁEM SPRAWIEDLIWOŚCI

(2010/C 177/01)

Niniejszy tekst skonsolidowany uwzględnia:

regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 19 czerwca 1991 r. (Dz.U. L 176 z 4.7.1991, s. 7 oraz Dz.U. L 383 z 29.12.1992, s. 117 – sprostowania), jak również zmiany wynikające z następujących aktów:

1. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 21 lutego 1995 r. (Dz. U. L 44 z 28.2.1995, s. 61),
2. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 11 marca 1997 r. (Dz. U. L 103 z 19.4.1997, s. 1 oraz Dz.U. L 351 z 23.12.1997, s. 72 – sprostowania),
3. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 16 maja 2000 r. (Dz. U. L 122 z 24.5.2000, s. 43),
4. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 28 listopada 2000 r. (Dz.U. L 322 z 19.12.2000, s. 1),
5. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 3 kwietnia 2001 r. (Dz. U. L 119 z 27.4.2001, s. 1),
6. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 17 września 2002 r. (Dz.U. L 272 z 10.10.2002, s. 24 oraz Dz.U. L 281 z 19.10.2002, s. 24 – sprostowania),
7. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 8 kwietnia 2003 r. (Dz. U. L 147 z 14.6.2003, s. 17),
8. Zmienionej decyzji z dnia 10 czerwca 2003 r. w sprawie świąt urzędowych, załączonej do regulaminu (Dz.U. L 172 z 10.7.2003, s. 12),
9. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 19 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 132 z 29.4.2004, s. 2),
10. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 127 z 29.4.2004, s. 107),
11. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 12 lipca 2005 r. (Dz. U. L 203 z 4.8.2005, s. 19),

12. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 18 października 2005 r. (Dz.U. L 288 z 29.10.2005, s. 51),
13. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 18 grudnia 2006 r. (Dz. U. L 386 z 29.12.2006, s. 44 oraz Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 108 i 109 – sprostowania),
14. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 15 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 24 z 29.1.2008, s. 39),
15. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 23 czerwca 2008 r. (Dz.U. L 200 z 29.7.2008, s. 20),
16. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 8 lipca 2008 r. (Dz. U. L 200 z 29.7.2008, s. 18),
17. Zmian do regulaminu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 13 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 8),
18. Zmian do regulaminu z dnia 23 marca 2010 r. (Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 12).

Niniejszy tekst skonsolidowany nie posiada mocy wiążącej. W związku z powyższym pominięto preambułę.

WERSJA SKONSOLIDOWANA
REGULAMINU POSTĘPOWANIA PRZED TRYBUNAŁEM SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 19 czerwca 1991 r. ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
Przepis wstępny (art. 1)	5
Tytuł I – Organizacja Trybunału	5
Rozdział 1 – Sędziowie i rzecznicy generalni (art. 2–6)	5
Rozdział 2 – Prezes Trybunału i tworzenie izb (art. 7–11)	6
Rozdział 2a – Składy Trybunału (art. 11a-11e)	7
Rozdział 3 – Sekretariat	8
Sekcja 1 – Sekretarz i zastępcy sekretarza (art. 12–19)	8
Sekcja 2 – Pozostałe służby Trybunału (art. 20–23)	9
Rozdział 4 – Sprawozdawcy pomocniczy (art. 24)	9
Rozdział 5 – Funkcjonowanie Trybunału (art. 25–28)	9
Rozdział 6 – System językowy (art. 29–31)	11
Rozdział 7 – Prawa i obowiązki pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych (art. 32–36)	12
Tytuł II – Postępowanie	13
Rozdział 1 – Procedura pisemna (art. 37–43)	13
Rozdział 1a – Sprawozdanie wstępne i przydział spraw składom Trybunału (art. 44–44a)	15
Rozdział 2 – Postępowanie dowodowe i środki przygotowawcze	15
Sekcja 1 – Środki dowodowe (art. 45–46)	15
Sekcja 2 – Wzywianie i przesłuchiwanie świadków oraz biegłych (art. 47–53)	16
Sekcja 3 – Zamknięcie postępowania dowodowego (art. 54)	17
Sekcja 4 – Środki przygotowawcze (art. 54a)	18
Rozdział 3 – Procedura ustna (art. 55–62)	18

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 4.7.1991, s. 7 ze sprostowaniem w Dz.U. L 383 z 29.12.1992, s. 117; ze zmianami z dnia 21 lutego 1995 r. opublikowanymi w Dz.U. L 44 z 28.2.1995, s. 61; z dnia 11 marca 1997 r. opublikowanymi w Dz.U. L 103 z 19.4.1997, s. 1, ze sprostowaniem w Dz.U. L 351 z 23.12.1997, s. 72; z dnia 16 maja 2000 r. opublikowanymi w Dz.U. L 122 z 24.5.2000, s. 43; z dnia 28 listopada 2000 r. opublikowanymi w Dz.U. L 322 z 19.12.2000, s. 1; z dnia 3 kwietnia 2001 r. opublikowanymi w Dz.U. L 119 z 27.4.2001, s. 1; z dnia 17 września 2002 r. opublikowanymi w Dz.U. L 272 z 10.10.2002, s. 24, ze sprostowaniem w Dz.U. L 281 z 19.10.2002, s. 24; z dnia 8 kwietnia 2003 r. opublikowanymi w Dz.U. L 147 z 14.6.2003, s. 17, a w odniesieniu do załącznika do regulaminu – decyzja Trybunału z dnia 10 czerwca 2003 r. opublikowana w Dz.U. L 172 z 10.7.2003, s. 12; z dnia 19 kwietnia 2004 r. opublikowanymi w Dz.U. L 132 z 29.4.2004, s. 2; z dnia 20 kwietnia 2004 r. opublikowanymi w Dz.U. L 127 z 29.4.2004, s. 107; z dnia 12 lipca 2005 r. opublikowanymi w Dz.U. L 203 z 4.8.2005, s. 19, z dnia 18 października 2005 r. opublikowanymi w Dz.U. L 288 z 29.10.2005, s. 51, z dnia 18 grudnia 2006 r. opublikowanymi w Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 44, ze sprostowaniem w Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 108 i 109; z dnia 15 stycznia 2008 r. opublikowanymi w Dz.U. L 24 z 29.1.2008, s. 39; z dnia 23 czerwca 2008 r. opublikowanymi w Dz.U. L 200 z 29.7.2008, s. 20; z dnia 8 lipca 2008 r. opublikowanymi w Dz.U. L 200 z 29.7.2008, s. 18; z dnia 13 stycznia 2009 r. opublikowanymi w Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 8 oraz z dnia 23 marca 2010 r. opublikowanymi w Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 12.

		<i>Strona</i>
Rozdział 3a	– Tryb przyspieszony (art. 62a)	18
Rozdział 4	– Wyroki (art. 63–68)	19
Rozdział 5	– Koszty (art. 69–75)	20
Rozdział 6	– Pomoc w zakresie kosztów postępowania (art. 76)	21
Rozdział 7	– Cofnięcie skargi (art. 77–78)	21
Rozdział 8	– Doręczenia (art. 79)	21
Rozdział 9	– Terminy (art. 80–82)	22
Rozdział 10	– Zawieszenie postępowania (art. 82a)	22
Tytuł III	– Procedury szczególne	23
Rozdział 1	– Zawieszenie wykonania lub postępowania egzekucyjnego i inne środki tymczasowe (art. 83–90)	23
Rozdział 2	– Kwestie incydentalne (art. 91–92)	24
Rozdział 3	– Interwencja (art. 93)	24
Rozdział 4	– Wyroki zaoczne i sprzeciwy (art. 94)	25
Rozdział 5	– (art. 95 i 96 uchylone)	26
Rozdział 6	– Nadzwyczajne środki zaskarżenia	26
Sekcja 1	– Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu (art. 97)	26
Sekcja 2	– Wznowienie postępowania (art. 98–100)	26
Rozdział 7	– Odwołania od decyzji Komitetu Arbitrażowego (art. 101)	26
Rozdział 8	– Wykładnia wyroków (art. 102)	27
Rozdział 9	– Odesłania prejudycjalne i inne postępowania w przedmiocie wykładni (art. 103–104b)	27
Rozdział 10	– Postępowania szczególne na podstawie art. 103–105 TEWEA (art. 105–106)	29
Rozdział 11	– Opinie (art. 107–108) (art. 109 uchylony)	30
Rozdział 12	– (art. 109a uchylony)	30
Rozdział 13	– Rozstrzyganie sporów określonych w art. 35 traktatu UE w jego wersji obowiązującej przed wejściem w życie traktatu z Lizbony (art. 109b)	30
Tytuł IV	– Odwołania od orzeczeń Sądu (art. 110–123)	31
Tytuł IVA	– Wyjątkowa procedura ponownego rozpoznania orzeczeń Sądu (art. 123a–123e)	33
Tytuł V	– Procedury przewidziane w porozumieniu EOG (art. 123f i 123g)	34
Przepisy końcowe (art. 124–127)		34
ZAŁĄCZNIK	Decyzja w sprawie świąt urzędowych	36

PRZEPIS WSTĘPNY*Artykuł 1*

W niniejszym regulaminie:

- postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru artykułu i następującego po nim oznaczenia „TUE”,
- postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie danego numeru artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TFUE”,
- postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wskazuje się przez podanie numeru artykułu i następującego po nim oznaczenia „TEWEA”,
- przez „statut” rozumie się Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- przez „porozumienie EOG” – rozumie się Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Do celów niniejszego regulaminu:

- przez „instytucje” rozumie się instytucje Unii oraz organy lub jednostki organizacyjne ustanowione na mocy traktatów lub na mocy aktu przyjętego w celu ich wykonania, które mogą występować jako strony postępowania przed Trybunałem,
- przez „Urząd Nadzoru EFTA” rozumie się urząd nadzoru, o którym mowa w porozumieniu EOG.

TYTUŁ I

ORGANIZACJA TRYBUNAŁU

Rozdział 1

obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

SĘDZIOWIE I RZECZNIICY GENERALNI

*Artykuł 2**Artykuł 4*

Kadencja sędziego rozpoczyna się w dniu określonym w akcie mianowania. Jeżeli akt mianowania nie zawiera postanowień dotyczących daty rozpoczęcia kadencji, kadencja rozpoczyna się w dniu wydania aktu mianowania.

Jeżeli Trybunał ma rozstrzygnąć, czy dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z jego urzędu, prezes wzywa zainteresowanego sędziego do przedstawienia swoich uwag przed Trybunałem na posiedzeniu niejawnym i pod nieobecność sekretarza.

*Artykuł 3**Artykuł 5*

§ 1

Artykuły 2, 3 i 4 niniejszego regulaminu stosuje się do rzeczników generalnych.

Przed podjęciem obowiązków sędziowie, na pierwszym jawnym posiedzeniu Trybunału, w którym uczestniczą po mianowaniu, składają następujące ślubowanie:

Artykuł 6

„Ślubuję obowiązki swe wykonywać bezstronnie i sumiennie; ślubuję utrzymać w tajemnicy treść obrad Trybunału”.

Pierwszeństwo wśród sędziów i rzeczników generalnych ustala się na podstawie starszeństwa służbowego.

§ 2

W przypadku jednakowego starszeństwa służbowego o pierwszeństwo decyduje wiek.

Niezwłocznie po złożeniu ślubowania sędziowie podpisują oświadczenie, w którym uroczą się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, obowiązki z nich wynikające, zwłaszcza uczciwości i roztropności przy

Ustępujący sędziowie i rzecznicy generalni, którzy zostają ponownie mianowani, zachowują swoje dotychczasowe pierwszeństwo.

Rozdział 2

PREZES TRYBUNAŁU I TWORZENIE IZB

Artykuł 7

§ 1

Niewłócznie po częściowym odnowieniu składu sędziowskiego, określonym w art. 253 TFUE, sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału.

§ 2

Jeżeli stanowisko prezesa Trybunału zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.

§ 3

Wybory określone w niniejszym artykule przeprowadza się w drodze tajnego głosowania. Wybrany zostaje sędzia, który uzyska ponad połowę głosów sędziów wchodzących w skład Trybunału. Jeżeli żaden sędzia nie uzyska takiej większości, przeprowadza się dalsze tury głosowania aż do uzyskania takiej większości.

Artykuł 8

Prezes kieruje pracami i administracją Trybunału, a także przewodniczy posiedzeniom i obradom.

Artykuł 9

§ 1

Trybunał powołuje izby złożone z pięciu i trzech sędziów zgodnie z art. 16 statutu oraz decyduje o przydzieleniu sędziów do poszczególnych izb.

Trybunał wyznacza izbę lub izby złożone z pięciu sędziów, które w okresie roku będą rozpoznawać sprawy, o których mowa w art. 104b.

Przydzielenie sędziów do izb oraz wyznaczenie izby lub izb do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 104b, jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Niewłócznie po wniesieniu skargi prezes Trybunału wyznacza sędziego sprawozdawcę.

W sprawach, o których mowa w art. 104b, sędzia sprawozdawca jest wybierany, na podstawie propozycji prezesa izby wyznaczonej zgodnie z § 1, spośród sędziów tej izby. Jeżeli izba zdecyduje o niekierowaniu sprawy do rozpoznania w trybie pilnym, prezes Trybunału może przydzielić ponownie sprawę sędziemu sprawozdawcy wchodzącemu w skład innej izby.

Jeżeli sędzia sprawozdawca jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, prezes Trybunału podejmuje niezbędne kroki.

§ 3

W odniesieniu do spraw przydzielonych składom orzekającym Trybunału zgodnie z art. 44 § 3, określenie „Trybunał” użyte w niniejszym regulaminie oznacza ten skład.

§ 4

W odniesieniu do spraw przydzielonych izbom złożonym z pięciu lub trzech sędziów uprawnienia prezesa Trybunału wykonuje prezes izby.

Artykuł 10

§ 1

Niewłócznie po dokonaniu wyboru prezesa Trybunału sędziowie wybierają, na okres trzech lat, prezesów izb złożonych z pięciu sędziów.

Sędziowie wybierają, na okres jednego roku, prezesów izb złożonych z trzech sędziów.

Trybunał mianuje, na okres jednego roku, pierwszego rzecznika generalnego.

Stosuje się przepisy art. 7 § § 2 i 3.

Wybory i mianowania dokonane na podstawie niniejszego paragrafu są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Pierwszy rzecznik generalny przydziela sprawy rzecznikom generalnym, niezwłocznie po wyznaczeniu przez prezesa sędziego sprawozdawcy. Jeżeli dany rzecznik generalny jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, pierwszy rzecznik generalny podejmuje niezbędne kroki.

Artykuł 11

Jeżeli prezes Trybunału jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach albo jeżeli stanowisko prezesa pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z prezesów izb złożonych z pięciu sędziów zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Jeżeli w tym samym czasie prezes Trybunału i prezesi izb złożonych z pięciu sędziów są nieobecni lub nie mogą uczestniczyć w obradach lub ich stanowiska pozostają nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z prezesów izb złożonych z trzech sędziów zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Jeżeli w tym samym czasie prezes Trybunału i wszyscy prezesi izb są nieobecni lub nie mogą uczestniczyć w obradach lub ich stanowiska pozostają w tym samym czasie nieobsadzone, obowiązki prezesa wykonuje jeden z pozostałych sędziów, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Rozdział 2a

Artykuł 11c

SKŁADY TRYBUNAŁU

§ 1

Artykuł 11a

Trybunał obraduje w następujących składach:

- pełnym składzie Trybunału, złożonym ze wszystkich sędziów,
- wielkiej izby, złożonej z trzynastu sędziów, zgodnie z art. 11b,
- izb złożonych z pięciu lub trzech sędziów, zgodnie z art. 11c.

Artykuł 11b

§ 1

Wielka izba składa się, dla każdej sprawy, z prezesa Trybunału, prezesów izb złożonych z pięciu sędziów, sędziego sprawozdawcy oraz liczby sędziów niezbędnej do osiągnięcia liczby trzynastu sędziów. Ostatnich z wymienionych sędziów wyznacza się z listy, o której mowa w § 2, zgodnie z ustanowionym w niej porządkiem. Wyznaczanie sędziów z listy dla każdej sprawy przydzielonej wielkiej izbie rozpoczyna się od nazwiska sędziego znajdującego się bezpośrednio za nazwiskiem ostatniego sędziego wyznaczonego z listy do rozpoznania sprawy uprzednio przydzielonej temu składowi orzekającemu.

§ 2

Po dokonaniu wyboru prezesa Trybunału i prezesów izb złożonych z pięciu sędziów sporządza się listę pozostałych sędziów do celów ustalenia składu wielkiej izby. Listę ustala się według porządku pierwszeństwa ustanowionego w art. 6 niniejszego regulaminu, ze zmianą polegającą na przyjęciu porządku odwrotnego: pierwszy sędzia na liście jest pierwszym zgodnie z porządkiem ustanowionym w tym artykule, drugi sędzia na liście jest ostatnim zgodnie z tym porządkiem, trzeci sędzia jest drugim zgodnie z tym porządkiem, czwarty sędzia jest przedostatnim zgodnie z tym porządkiem i tak dalej.

Lista ta jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 3

W rozpoznaniu spraw, które od początku roku, w którym następuje częściowe odnowienie składu sędziowskiego i do czasu, kiedy to odnowienie nastąpi, są przydzielone wielkiej izbie, bierze udział również dwóch sędziów-zastępców. Funkcje sędziów-zastępców pełnią sędziowie, których nazwiska zostały umieszczone na liście, o której mowa w § 2, bezpośrednio za nazwiskiem ostatniego sędziego wyznaczonego w danej sprawie do wielkiej izby.

Sędziowie-zastępcy zastępują, zgodnie z porządkiem listy, o której mowa w § 2, sędziów, którzy w danym przypadku nie mogą uczestniczyć w rozpoznaniu sprawy.

Izby złożone z pięciu sędziów i trzech sędziów składają się, dla każdej sprawy, z prezesa izby, sędziego sprawozdawcy oraz liczby sędziów niezbędnej do osiągnięcia, odpowiednio, liczby pięciu i trzech sędziów. Ostatnich z wymienionych sędziów wyznacza się z listy, o której mowa w § 2, zgodnie z ustanowionym w nich porządkiem. Wyznaczanie sędziów z listy dla każdej sprawy przydzielonej wielkiej izbie rozpoczyna się od nazwiska sędziego znajdującego się bezpośrednio za nazwiskiem ostatniego sędziego wyznaczonego z listy do rozpoznania sprawy uprzednio przydzielonej danej izbie.

§ 2

Do celu ustalenia składu izb złożonych z pięciu sędziów, po dokonaniu wyboru prezesów tych izb, sporządza się listy obejmujące wszystkich sędziów przydzielonych do danej izby, z wyjątkiem jej prezesa. Listy sporządza się w taki sam sposób, jak listę, o której mowa w art. 11b § 2.

Do celu ustalenia składu izb złożonych z trzech sędziów, po dokonaniu wyboru prezesów tych izb, sporządza się listy obejmujące wszystkich sędziów przydzielonych do danej izby, z wyjątkiem jej prezesa. Listy sporządza się zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Listy, o których mowa w niniejszym paragrafie, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11d

§ 1

Gdy Trybunał uzna, że kilka spraw musi zostać rozstrzygniętych razem przez ten sam skład Trybunału, to składem orzekającym dla tych spraw jest ten, który wyznaczono dla sprawy, w odniesieniu do której sprawozdanie wstępne rozpatrzone jako pierwsze.

§ 2

Jeżeli izba, której przydzielono sprawę, przekazuje ją na podstawie art. 44 § 4 Trybunałowi w celu jej ponownego przydzielenia składowi złożonemu z większej liczby sędziów, do składu tego należą członkowie izby, która sprawę przekazała.

Artykuł 11e

Jeżeli członek składu orzekającego nie może uczestniczyć w obradach, zastępuje go sędzia, zgodnie z porządkiem listy, o których mowa w art. 11b § 2 lub art. 11c § 2.

Jeżeli prezes Trybunału nie może uczestniczyć w obradach, obowiązki prezesa wielkiej izby są wykonywane zgodnie z przepisami art. 11.

Jeżeli prezes izby złożonej z pięciu sędziów nie może uczestniczyć w obradach, obowiązki prezesa izby są wykonywane przez prezesa izby złożonej z trzech sędziów, w stosownym przypadku zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym

w art. 6 niniejszego regulaminu lub, jeżeli w skład tej izby nie wchodzi żaden prezes izby złożonej z trzech sędziów, przez jednego z pozostałych sędziów, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6.

Jeżeli prezes izby złożonej z trzech sędziów nie może uczestniczyć w obradach, obowiązki prezesa izby są wykonywane przez sędziego tej izby, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Rozdział 3

SEKRETARIAT

Sekcja 1 – Sekretarz i zastępcy sekretarza

Artykuł 12

§ 1

Trybunał mianuje sekretarza.

Dwa tygodnie przed wyznaczoną datą mianowania prezes zawiadamia członków Trybunału o kandydaturach zgłoszonych na urząd sekretarza.

§ 2

Zgłoszenie kandydatury powinno zawierać pełne dane o wieku kandydata, jego obywatelstwie, tytułach i stopniach zawodowych i naukowych, znajomości języków, obecnych i wcześniej wykonywanych zajęciach oraz ewentualnym doświadczeniu sądowym i międzynarodowym.

§ 3

Mianowania dokonuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 7 § 3 niniejszego regulaminu.

§ 4

Sekretarz zostaje mianowany na okres sześciu lat. Może on zostać mianowany ponownie.

§ 5

Przepisy art. 3 niniejszego regulaminu mają zastosowanie do sekretarza.

§ 6

Sekretarz może być zwolniony z funkcji tylko wówczas, gdy nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość wynikającym z jego urzędu. Trybunał podejmuje decyzję po uprzednim umożliwieniu sekretarzowi złożenia wyjaśnień.

§ 7

Jeżeli stanowisko sekretarza zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Trybunał mianuje nowego sekretarza na okres sześciu lat.

Artykuł 13

Trybunał może, zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do sekretarza, mianować jednego lub więcej zastępców sekretarza, których zadaniem jest wspieranie sekretarza oraz zastępowanie go w zakresie przewidzianym w instrukcjach dla sekretarza, o których mowa w art. 15 niniejszego regulaminu.

Artykuł 14

Jeżeli sekretarz i jego zastępcy są nieobecni, nie mogą uczestniczyć w obradach albo ich stanowiska pozostają nieobsadzone, prezes wyznacza urzędników lub innych pracowników, których zadaniem jest wykonywanie obowiązków sekretarza.

Artykuł 15

Instrukcje dla sekretarza opracowuje Trybunał na wniosek prezesa.

Artykuł 16

§ 1

Sekretariat, pod nadzorem sekretarza, prowadzi rejestr, do którego wpisuje się, według kolejności wpływu, wszystkie pisma procesowe i dokumenty do nich załączone.

§ 2

Wzmiankę o wpisie dokumentu do rejestru sekretarz umieszcza na jego oryginale, a na wniosek strony, także na przedstawionych w tym celu odpisach.

§ 3

Wpisy do rejestru i wzmianki przewidziane w poprzednim paragrafie są dokumentami urzędowymi.

§ 4

Zasady prowadzenia rejestru określają instrukcje dla sekretarza, o których mowa w art. 15 niniejszego regulaminu.

§ 5

Osoby zainteresowane mogą przeglądać rejestr w sekretariacie i otrzymywać odpisy lub wyciągi z rejestru, za opłatą w wysokości ustalonej przez Trybunał na wniosek sekretarza.

Każda strona postępowania może, za ustaloną opłatą, uzyskać odpisy pism procesowych oraz uwierzytelnione odpisy postanowień i wyroków.

§ 6

W *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłasza się datę wpływu skargi wszczynającej postępowanie, nazwiska lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę stron, przedmiot sporu, żądania oraz zwięzłe przedstawienie zarzutów i głównych argumentów na poparcie skargi.

§ 7

Jeżeli Rada lub Komisja Europejska nie są stroną w sprawie, Trybunał przesyła im odpisy skargi oraz odpowiedzi na nią bez załączników do nich, umożliwiając im stwierdzenie, czy w sprawie powołano się, na podstawie art. 277 TFUE, na brak możliwości stosowania jednego z ich aktów. Odpisy skargi i odpowiedzi na skargę przesyłane są także, w ten sam sposób, do Parlamentu Europejskiego, w celu umożliwienia mu stwierdzenia, czy w sprawie powołano się, na mocy art. 277 TFUE, na niemożność stosowania aktu przyjętego wspólnie przez tę instytucję i Radę.

Artykuł 17

§ 1

Z upoważnienia prezesa, sekretarz przyjmuje i przekazuje dokumenty, sprawuje nad nimi pieczęć oraz dokonuje doręczeń przewidzianych w niniejszym regulaminie.

§ 2

Sekretarz wspiera Trybunał, prezesa i prezesów izb oraz sędziów we wszystkich czynnościach urzędowych.

Artykuł 18

Sekretarz strzeże pieczęci. Odpowiada on za archiwum i publikację Trybunału.

Artykuł 19

Z zastrzeżeniem przepisów art. 4 i 27 niniejszego regulaminu, sekretarz uczestniczy w posiedzeniach Trybunału.

Sekcja 2 – Pozostałe służby Trybunału

Artykuł 20

§ 1

Urzednicy i inni pracownicy Trybunału mianowani są zgodnie z przepisami regulaminu pracowniczego.

§ 2

Przed podjęciem swoich obowiązków urzędnik składa przed prezesem, w obecności sekretarza, następujące ślubowanie:

„Przysięgam, że powierzone mi przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej obowiązki wykonywać będę w sposób lojalny, roztropny i sumienny”.

Artykuł 21

Trybunał, na wniosek sekretarza, postanawia o organizacji wydziałów Trybunału.

Artykuł 22

Trybunał ustanawia służbę tłumaczeniową, w skład której wchodzi eksperci posiadający odpowiednie wykształcenie

prawnicze i gruntowną znajomość kilku języków urzędowych Trybunału.

Artykuł 23

Za administrację Trybunału, prowadzenie jego spraw finansowych oraz księgowość odpowiada sekretarz, działający z upoważnienia prezesa i z pomocą administratora.

Rozdział 4

SPRAWOZDAWCY POMOCNICZY

Artykuł 24

§ 1

Ilekcć Trybunał uzna, iż badanie rozpoznawanej przez niego sprawy i postępowanie dowodowe tego wymagają, proponuje, na podstawie art. 13 statutu, mianowanie sprawozdawców pomocniczych.

§ 2

Do zadań sprawozdawców pomocniczych należy w szczególności:

- wspieranie prezesa w postępowaniach w przedmiocie środka tymczasowego,
- wspieranie sędziów sprawozdawców w wykonywaniu ich zadań.

§ 3

Za wykonywanie swoich zadań sprawozdawcy pomocniczy odpowiedzialni są odpowiednio przed prezesem Trybunału, prezesem izby albo sędzią sprawozdawcą.

§ 4

Przed objęciem obowiązków sprawozdawca pomocniczy składa przed Trybunałem ślubowanie przewidziane w art. 3 niniejszego regulaminu.

Rozdział 5

FUNKCJONOWANIE TRYBUNAŁU

Artykuł 25

§ 1

Daty i godziny posiedzeń wielkiej izby i pełnego składu Trybunału ustala prezes.

§ 2

Daty i godziny posiedzeń izb złożonych z pięciu i trzech sędziów ustalają ich prezesi.

§ 3

Trybunał może postanowić o odbyciu jednego lub więcej określonych posiedzeń w miejscu innym niż to, w którym znajduje się siedziba Trybunału.

Artykuł 26

§ 1

Jeżeli z powodu nieobecności lub niemożności uczestniczenia w obradach, sędziowie są obecni w liczbie parzystej, sędzia najmłodszy rangą w rozumieniu art. 6 niniejszego regulaminu nie uczestniczy w naradzie, chyba że jest on sędzią sprawozdawcą. W takim przypadku w naradzie nie uczestniczy sędzia kolejno najmłodszy rangą.

§ 2

Jeśli po zwołaniu posiedzenia wielkiej izby lub pełnego składu Trybunału stwierdza się brak kworum określonego w art. 17 akapit trzeci lub czwarty statutu, prezes odracza posiedzenie do czasu zebrania kworum.

§ 3

Jeśli w izbie złożonej z trzech lub pięciu sędziów brak jest kworum określonego art. 17 akapit drugi statutu i jeżeli nie ma możliwości zastąpienia sędziów, którzy nie mogą uczestniczyć w obradach zgodnie z art. 11e, prezes izby zawiadamia o tym prezesa Trybunału, który wyznacza innego sędziego w celu uzupełnienia składu izby.

Artykuł 27

§ 1

Narady Trybunału są niejawne.

§ 2

W naradzie uczestniczą jedynie sędziowie, którzy brali udział w procedurze ustnej oraz ewentualnie sprawozdawca pomocniczy, którego zadaniem było badanie sprawy.

§ 3

Każdy z sędziów uczestniczących w naradzie wyraża swoje zdanie i uzasadnia je.

§ 4

Na żądanie sędziego każda kwestia przed poddaniem jej do głosowania podlega sformułowaniu w wybranym przez niego języku i podaniu do wiadomości Trybunału w formie pisemnej.

§ 5

Wnioski przyjęte przez większość sędziów w wyniku ostatecznej dyskusji stanowią podstawę rozstrzygnięcia Trybunału. Głosy

oddaje się w porządku odwrotnym do określonego w art. 6 niniejszego regulaminu.

§ 6

W razie rozbieżności co do przedmiotu, brzmienia i kolejności rozstrzyganych kwestii lub co do wykładni głosowania rozstrzyga Trybunał.

§ 7

Jeżeli przedmiotem obrad Trybunału są kwestie związane z jego wewnętrzną administracją, biorą w nich udział, z prawem głosu, rzecznicy generalni. W obradach uczestniczy sekretarz, o ile Trybunał nie postanowi inaczej.

§ 8

Obradując pod nieobecność sekretarza, Trybunał poleca, w razie konieczności, sporządzenie protokołu sędziemu najmłodszemu rangą w rozumieniu art. 6 niniejszego regulaminu. Protokół podpisuje prezes i ten sędzia.

Artykuł 28

§ 1

Z zastrzeżeniem szczególnej decyzji Trybunału ustanawia się następujące wakacje sądowe:

- od dnia 18 grudnia do dnia 10 stycznia;
- od niedzieli przed Wielkanocą do drugiej niedzieli po Wielkanocy;
- od dnia 15 lipca do dnia 15 września.

Podczas wakacji sądowych obowiązki prezesa w siedzibie Trybunału wykonywane są bądź przez prezesa w porozumieniu z sekretarzem, bądź przez prezesa jednej z izb albo innego sędziego wskazanego przez prezesa do jego zastąpienia.

§ 2

W nagłych wypadkach prezes może zwołać sędziów i rzeczników generalnych w czasie wakacji sądowych.

§ 3

Trybunał przestrzega świąt urzędowych obowiązujących w miejscu, w którym ma on swoją siedzibę.

§ 4

W uzasadnionych przypadkach Trybunał może przyznać sędziom i rzecznikom generalnym urlopy.

Rozdział 6

SYSTEM JĘZYKOWY

Artykuł 29

§ 1

Językami postępowania są angielski, bułgarski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski oraz włoski.

§ 2

Język postępowania wybiera skarżący, z zastrzeżeniem następujących przepisów:

- a) jeżeli pozwanym jest państwo członkowskie albo osoba fizyczna lub prawna mająca przynależność państwa członkowskiego, językiem postępowania jest język urzędowy tego państwa; jeżeli dane państwo ma więcej niż jeden język urzędowy, skarżący może wybrać jeden z nich;
- b) na wspólny wniosek stron, może być dopuszczony, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu;
- c) na wniosek jednej ze stron i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego, może być dopuszczony, na zasadzie wyjątku od przepisu lit. a) i b), jako język postępowania, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu; wniosek taki nie może zostać złożony przez instytucję Unii.

W sprawach określonych w art. 103 niniejszego regulaminu językiem postępowania jest język sądu, który skierował sprawę do Trybunału. Na należycie uzasadniony wniosek strony postępowania przed sądem krajowym i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego można zezwolić na stosowanie w trakcie procedury ustnej jednego z innych języków określonych w § 1 niniejszego artykułu.

Decyzje w przedmiocie wniosków, o których mowa powyżej, może podjąć prezes; może on, a jeżeli ma zamiar przychylić się do wniosku bez zgody wszystkich stron, jest obowiązany, przekazać wniosek Trybunałowi.

§ 3

Języka postępowania używa się w szczególności w pismach procesowych i wystąpieniach stron, włączając w to załączniki, w protokołach oraz w orzeczeniach Trybunału.

Do każdego przedstawionego lub załączonego dokumentu, zredagowanego w innym języku niż język postępowania, załącza się jego przekład na język postępowania.

W przypadku obszernych aktów i dokumentów, wymagane przekłady mogą być ograniczone do wyciągów. Trybunał może

jednak, z urzędu lub na wniosek strony, w każdym czasie zażądać pełniejszego lub całościowego przekładu.

Na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów, państwo członkowskie może używać swojego języka urzędowego w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Trybunałem albo w razie udziału w jednym z postępowań prejudycjalnych, określonych w art. 103 niniejszego regulaminu. Przepis niniejszy stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

Państwom będącym stronami porozumienia EOG, innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA, może być przyznane prawo do używania jednego z języków wymienionych w § 1, innego niż język postępowania, w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Trybunałem albo w razie udziału w jednym z postępowań prejudycjalnych, określonych w art. 23 statutu. Dotyczy to zarówno dokumentów pisemnych, jak i oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

Państwa trzecie biorące udział w postępowaniu prejudycjalnym zgodnie z art. 23 akapit czwarty statutu mogą zostać upoważnione do używania jednego z języków wymienionych w § 1 niniejszego artykułu, innego niż język postępowania. Przepis niniejszy stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i do oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.

§ 4

Jeżeli świadek lub biegły oświadczy, iż nie jest w stanie właściwie wyrazić się w jednym z języków określonych w § 1 niniejszego artykułu, Trybunał zezwala mu na wypowiedź w innym języku. Sekretarz zapewnia dokonanie jej przekładu na język postępowania.

§ 5

Prezes Trybunału i prezesi izb przy kierowaniu obradami, sędzia sprawozdawca w sprawozdaniu wstępnym i w sprawozdaniu na rozprawę, sędziowie i rzecznicy generalni przy zadawaniu pytań oraz rzecznicy generalni przy przedstawianiu swoich opinii, mogą używać języków określonych w § 1 niniejszego artykułu, innych niż język postępowania. Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu na język postępowania.

Artykuł 30

§ 1

Sekretarz, na wniosek sędziego, rzecznika generalnego lub strony, zapewnia przekład na język wybrany przez nich spośród języków określonych w art. 29 § 1 tego, co zostało napisane lub powiedziane w toku postępowania przed Trybunałem.

§ 2

Publikacje Trybunału są wydawane w językach określonych w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1.

Artykuł 31

Teksty zredagowane w języku postępowania lub, w stosownym przypadku, w innym języku dopuszczonym na podstawie art. 29 niniejszego regulaminu stanowią teksty autentyczne.

Rozdział 7

PRAWA I OBOWIĄZKI PEŁNOMOCNIKÓW, DORADCÓW
I ADWOKATÓW LUB RADCÓW PRAWNYCH

Artykuł 32

§ 1

Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni występujący przed Trybunałem lub przed innym organem sądowym, do którego Trybunał zwrócił się o pomoc prawną, korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i pisemne odnoszące się do sprawy lub do stron.

§ 2

Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ponadto z następujących przywilejów i ułatwień:

- a) pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu. W razie zakwestionowania takich pism lub dokumentów, funkcjonariusze służb celnych lub policji mogą je zapieczętować; podlegają one niezwłocznemu przekazaniu do Trybunału i zbadaniu w obecności sekretarza i osoby zainteresowanej;
- b) pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni mają prawo do otrzymania waluty obcej niezbędnej do wykonywania swoich obowiązków;
- c) pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ze swobody podróżowania przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Artykuł 33

Korzystanie z przywilejów, immunitetów i ułatwień określonych w artykule poprzedzającym wymaga przedstawienia następujących dowodów umocowania:

- a) w przypadku pełnomocników – dokumentu urzędowego wystawionego przez ich mocodawcę, którego odpis niezwłocznie przekazywany jest sekretarzowi;

- b) w przypadku doradców i adwokatów lub radców prawnych – zaświadczenia podpisane przez sekretarza. Ważność tego zaświadczenia jest ograniczona do określonego okresu, który może być przedłużony lub skrócony w zależności od czasu trwania postępowania.

Artykuł 34

Przywileje, immunitety i ułatwienia określone w art. 32 niniejszego regulaminu przyznaje się wyłącznie w celu zapewnienia właściwego przeprowadzenia postępowania.

Trybunał może uchylić immunitet, jeżeli uzna, że nie przeszkodzi to we właściwym przeprowadzeniu postępowania.

Artykuł 35

§ 1

Jeżeli Trybunał uzna, że zachowanie doradcy albo adwokata lub radcy prawnego przed Trybunałem lub w stosunku do sędziego, rzecznika generalnego lub sekretarza godzi w powagę Trybunału lub jest niezgodne z wymogami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, lub że doradca albo adwokat lub radca prawny wykorzystuje swoje uprawnienia niezgodnie z ich celem, informuje o tym zainteresowanego. Jeżeli Trybunał informuje o tym właściwe organy, którym podlega zainteresowany, kopia pisma skierowanego do tych organów przekazywana jest zainteresowanemu.

Z tych samych powodów Trybunał może w każdym czasie, po wysłuchaniu zainteresowanego i rzecznika generalnego, na podstawie postanowienia, wykluczyć zainteresowanego z postępowania. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu.

§ 2

Jeżeli doradca, adwokat lub radca prawny zostaje wykluczony z postępowania, zostaje ono zawieszane aż do upływu terminu ustalonego przez prezesa w celu umożliwienia stronie wyznaczenia innego doradcy albo adwokata lub radcy prawnego.

§ 3

Orzeczenia wydane na podstawie niniejszego artykułu mogą zostać uchylone.

Artykuł 36

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do nauczycieli akademickich, którzy zgodnie z art. 19 statutu Trybunału Sprawiedliwości mają prawo reprezentowania stron przed Trybunałem

TYTUŁ II
POSTĘPOWANIE

Rozdział 1

PROCEDURA PISEMNA

Artykuł 37

§ 1

Oryginał każdego pisma procesowego podpisuje pełnomocnik albo adwokat lub radca prawny strony.

Pismo procesowe, wraz ze wszystkimi powołanymi w nim załącznikami, wnosi się razem z pięcioma odpisami przeznaczonymi dla Trybunału i dodatkowym odpisem dla każdej z pozostałych stron postępowania. Odpisy uwierzytelnia strona je składająca.

§ 2

Instytucje przedkładają dodatkowo, w terminie określonym przez Trybunał, przekłady wszystkich pism procesowych na inne języki określone w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1. Stosuje się ostatni akapit § 1 niniejszego artykułu.

§ 3

Pisma procesowe są opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę wpływu danego pisma do sekretariatu Trybunału.

§ 4

Do każdego pisma procesowego załącza się zbiór dokumentów powołanych w tym piśmie oraz ich spis.

§ 5

Jeżeli do pisma procesowego jest załączony, ze względu na obszerność danego dokumentu tylko wyciąg z niego, cały dokument albo jego kompletny odpis składa się w sekretariacie.

§ 6

Nie uchybiając przepisom § § 1–5, data wpływu do sekretariatu za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji dostępnego w Trybunale, kopii podpisanego oryginału pisma procesowego wraz ze spisem dokumentów, o którym mowa w § 4, jest, dla celów zachowania terminów procesowych, datą wpływu, o ile podpisany oryginał pisma procesowego wraz z załącznikami i odpisami określonymi w § 1 akapit drugi, zostanie złożony w sekretariacie nie później niż dziesięć dni po tej dacie. Artykułu 81 § 2 nie stosuje się do tego dziesięciodniowego terminu.

§ 7

Bez uszczerbku dla przepisów § 1 akapit pierwszy oraz § § 2–5 Trybunał może, w drodze decyzji, określić warunki, w jakich pismo procesowe przekazane do sekretariatu drogą elektroniczną zostaje uznane za oryginał tego pisma. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 38

§ 1

Skarga określona w art. 21 statutu powinna zawierać:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę skarżącego;
- b) oznaczenie strony, przeciwko której wnoszona jest skarga;
- c) przedmiot sporu oraz zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów;
- d) żądania skarżącego;
- e) w stosownym przypadku, wnioski dowodowe.

§ 2

Dla celów postępowania skarga powinna wskazywać adres do doręczeń w miejscu, w którym ma siedzibę Trybunał oraz nazwisko osoby, która została upoważniona i która wyraziła zgodę na odbieranie doręczanych pism.

Oprócz lub zamiast wskazania adresu do doręczeń określonego w akapicie pierwszym skarga może zawierać wskazanie, że adwokat lub radca prawny lub pełnomocnik wyraża zgodę na doręczenie mu pism za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji.

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań określonych w akapicie pierwszym i drugim, wszelkie doręczenia dla tej strony, związane z postępowaniem, będą do czasu usunięcia braków dokonywane listem poleconym adresowanym do jej pełnomocnika albo adwokata lub radcy prawnego. W drodze odstępstwa od przepisów art. 79 § 1, doręczenia uważa się za właściwie dokonane z chwilą złożenia listu poleconego w urzędzie pocztowym w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału.

§ 3

Adwokat lub radca prawny działający jako doradca lub przedstawiciel strony składa w sekretariacie dokument poświadczający, iż jest on uprawniony do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG.

§ 4

W stosownym przypadku do skargi załącza się dokumenty określone w art. 21 akapit drugi statutu.

Przepisy art. 38 § § 2–5 niniejszego regulaminu stosuje się odpowiednio.

§ 2

§ 5

Jeżeli skarżącym jest osoba prawna prawa prywatnego, do skargi dołącza się:

Termin określony w § 1 niniejszego artykułu może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek pozwanego.

Artykuł 41

a) statut lub aktualny wyciąg z rejestru przedsiębiorstw albo aktualny wyciąg z rejestru stowarzyszeń albo inny dowód posiadania osobowości prawnej;

§ 1

b) dowód, iż pełnomocnictwo udzielone adwokatowi lub radcy prawnemu zostało udzielone przez osobę do tego uprawnioną.

Skarga i odpowiedź na skargę mogą zostać uzupełnione repliką skarżącego oraz dupliką pozwanego.

§ 2

§ 6

Skargi wnoszone na podstawie art. 273 TFUE zaopatruje się w odpis kompromisu zawartego między zainteresowanymi państwami członkowskimi.

Terminy do wnoszenia tych pism procesowych ustala prezes.

Artykuł 42

§ 7

Jeżeli skarga nie spełnia wymagań wymienionych w § § 3–6 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza rozsądny termin na jej poprawienie lub uzupełnienie poprzez dołączenie jednego z wyżej wymienionych dokumentów. Jeżeli skarżący nie poprawi lub nie uzupełni skargi w wyznaczonym terminie, Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje czy niespełnienie tych wymagań pociąga za sobą niedopuszczalność skargi.

§ 1

Strony mogą wskazać nowe dowody na poparcie swojej argumentacji w replice i w duplice, uzasadniając opóźnienie w ich wskazaniu.

§ 2

Artykuł 39

Skargę doręcza się pozwanemu. W przypadku określonym w § 7 poprzedzającego artykułu doręczenie skargi jest dokonywane po jej poprawieniu lub po uznaniu jej przez Trybunał za dopuszczalną mimo niespełnienia wymagań formalnych, określonych w artykule poprzedzającym.

Nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.

Artykuł 40

§ 1

W terminie miesiąca od doręczenia skargi pozwany przedstawia odpowiedź na skargę zawierającą:

Jeżeli w toku postępowania jedna ze stron podniesie nowe zarzuty, o których mowa w poprzednim akapicie, prezes może, także po upływie zwykłych terminów procesowych, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy oraz po wysłuchaniu rzecznika generalnego, wyznaczyć stronie przeciwnej termin na ustosunkowanie się do tych zarzutów.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności zarzutu następuje w wyroku kończącym postępowanie w sprawie.

Artykuł 43

a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę pozwanego;

b) uzasadnienie faktyczne i prawne;

c) żądania pozwanego;

d) wskazanie środków dowodowych.

Prezes może w każdym czasie, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego, jeżeli miało miejsce przydzielenie, o którym mowa w art. 10 § 2, zarządzić połączenie dwóch lub większej liczby spraw dotyczących tego samego przedmiotu sporu, ze względu na istniejące między nimi powiązanie, do łącznego rozpoznania w procedurze pisemnej lub ustnej, albo do wydania wyroku kończącego postępowanie w sprawie. Sprawy mogą zostać później rozłączone. Decyzję w tej sprawie prezes może przekazać Trybunałowi.

Rozdział 1a

SPRAWOZDANIE WSTĘPNE I PRZYDZIAŁ SPRAW SKŁADOM
TRYBUNAŁU

Artykuł 44

§ 1

Prezes ustala datę przedstawienia Trybunałowi przez sędziego sprawozdawcę wstępnego sprawozdania, w zależności od sprawy:

- a) po wniesieniu duplikacji;
- b) po bezskutecznym upływie terminu na wniesienie repliki lub duplikacji w terminie określonym zgodnie z art. 41 § 2;
- c) po złożeniu przez stronę oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia repliki lub duplikacji;
- d) w przypadku zastosowania określonego w art. 62a trybu przyspieszonego, kiedy prezes ustali termin rozprawy.

§ 2

Sprawozdanie wstępne zawiera zalecenia w przedmiocie zastosowania środków dowodowych lub innych środków przygotowawczych oraz w przedmiocie składu, któremu należy sprawę przydzielić. Sprawozdanie zawiera również propozycję sędziego sprawozdawcy w przedmiocie ewentualnego pominięcia rozprawy zgodnie z art. 44a oraz w przedmiocie rozstrzygnięcia sprawy bez opinii rzecznika generalnego na podstawie art. 20 akapit piąty statutu.

Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

§ 3

Trybunał przydziela izbom złożonym z pięciu lub trzech sędziów każdą sprawę wniesioną do Trybunału, chyba że stopień trudności lub znaczenie takiej sprawy, bądź też szczególne okoliczności wymagają przydzielenia jej wielkiej izbie.

Jednakże sprawa nie może być przydzielona izbie złożonej z pięciu lub trzech sędziów, jeżeli państwo członkowskie lub instytucja Unii, będąca stroną postępowania, wniosła o rozstrzygnięcie sprawy przez wielką izbę. Do celów niniejszego przepisu „strona postępowania” oznacza każde państwo członkowskie lub każdą instytucję, która jest stroną lub interwenientem w postępowaniu, bądź która przedłożyła uwagi na piśmie w ramach jednego z postępowań prejudycjalnych, o których mowa w art. 103. Wniosku określonego w niniejszym akapicie nie można składać w sporach między Unią i jej pracownikami.

Trybunał obraduje w pełnym składzie nad sprawami wniesionymi na podstawie przepisów, o których mowa w art. 16 akapit czwarty statutu. Może on przydzielić sprawę pełnemu składowi Trybunału, jeżeli zgodnie z art. 16 akapit piąty statutu uzna, że sprawa ma wyjątkowe znaczenie.

§ 4

Skład orzekający, któremu przydzielono sprawę, może na każdym etapie postępowania przekazać sprawę Trybunałowi w celu jej ponownego przydzielenia składowi złożonemu z większej liczby sędziów.

§ 5

Jeżeli postępowanie dowodowe zostało otwarte, skład orzekający może, jeśli sam nie przeprowadza tego postępowania, powierzyć je sędziemu sprawozdawcy.

Jeżeli procedura ustna zostaje otwarta bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, przewodniczący składu orzekającego wyznacza termin jej otwarcia.

Artykuł 44a

Nie uchybiając przepisom szczególnym przewidzianym w niniejszym regulaminie, postępowanie przed Trybunałem obejmuje również część ustną. Jednakże Trybunał, po tym jak zostały wniesione pisma procesowe określone w art. 40 § 1 i, w stosownym przypadku, w art. 41 § 1, stanowiąc na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i pod warunkiem, że żadna ze stron nie złożyła wniosku wskazującego powody, dla których wnosi o jej wysłuchanie, może zdecydować odmiennie. Wniosek składa się w terminie trzech tygodni od doręczenia stronie powiadomienia o zakończeniu procedury pisemnej. Termin ten może zostać przedłużony przez prezesa.

Rozdział 2

POSTĘPOWANIE DOWODOWE I ŚRODKI PRZYGOTOWAWCZE

Sekcja 1 – Środki dowodowe

Artykuł 45

§ 1

Po wysłuchaniu rzecznika generalnego Trybunał wydaje postanowienie określające środki właściwe ze względu na fakty, które mają zostać udowodnione. Przed wydaniem postanowienia co do środków dowodowych określonych w § 2 lit. c), d) i e) Trybunał wysłuchuje strony.

Postanowienie doręcza się stronom.

§ 2

Nie uchybiając przepisom art. 24 i 25 statutu, można stosować następujące środki dowodowe:

- a) osobiste stawiennictwo stron;
- b) wezwanie do udzielenia informacji i przedstawienia dokumentów;
- c) zeznania świadków;
- d) opinia biegłych;
- e) oględziny.

§ 3

Rzecznik generalny bierze udział w przeprowadzeniu środków dowodowych.

§ 4

Dopuszcza się przedstawienie dowodów przeciwnych oraz rozszerzenie środków dowodowych.

Artykuł 46

Strony mogą być obecne przy przeprowadzaniu dowodu.

Sekcja 2 – Wzywanie i przesłuchiwanie świadków i biegłych

Artykuł 47

§ 1

Trybunał może z urzędu, lub na wniosek strony, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić ustalenie określonych faktów w drodze przesłuchania świadków. Fakty te wymagają wskazania w postanowieniu Trybunału.

Trybunał wzywa świadków z urzędu, na wniosek stron lub na wniosek rzecznika generalnego.

Wniosek strony o przesłuchanie świadka powinien określać dokładnie fakty, na okoliczność których ma on zostać przesłuchany oraz powody uzasadniające przesłuchanie go.

§ 2

Świadka, którego przesłuchanie uznano za konieczne, wzywa się na podstawie postanowienia Trybunału, zawierającego następujące dane:

- a) nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka;
- b) wskazanie faktów, na okoliczność których świadek będzie przesłuchiwany;
- c) w stosownym przypadku, wzmianka o ustaleniach Trybunału dotyczących zwrotu kosztów poniesionych przez świadka, a także o karach pieniężnych, jakie mogą zostać nałożone w przypadku niestawiennictwa świadka.

Postanowienie doręcza się stronom i świadkom.

§ 3

Trybunał może uzależnić wezwanie świadka, o którego przesłuchanie wnioskowała strona, od złożenia w kasie Trybunału zabezpieczenia w określonej wysokości, wystarczającego na pokrycie przewidywanych kosztów.

Świadek wezwany przez Trybunał z urzędu na przesłuchanie otrzymuje z kasy Trybunału niezbędne zaliczki.

§ 4

Po ustaleniu tożsamości świadka prezes informuje go, że ma on obowiązek potwierdzenia prawdziwości swoich oświadczeń w sposób określony w niniejszym regulaminie.

Świadek składa zeznania przed Trybunałem, po uprzednim wezwaniu stron. Po złożeniu przez świadka zeznań, prezes może, na wniosek stron lub z urzędu, skierować do niego pytania.

Takie samo uprawnienie przysługuje pozostałym sędziom i rzecznikowi generalnemu.

Prezes może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie świadkowi pytań.

§ 5

Po złożeniu zeznań świadek składa następującą przysięgę:

„Przysięgam, że powiedziałem prawdę, całą prawdę i tylko prawdę”.

Trybunał może, po wysłuchaniu stron, zwolnić świadka od złożenia przysięgi.

§ 6

Sekretarz sporządza protokół, w którym spisuje się zeznania świadka.

Protokół podpisuje prezes lub sędzia sprawozdawca odpowiedzialny za przeprowadzanie przesłuchania świadka, a także sekretarz. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby świadkowi umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go.

Protokół jest dokumentem urzędowym.

Artykuł 48

§ 1

Świadkowie, którzy zostali prawidłowo wezwani, zobowiązani są stawić się na przesłuchanie.

§ 2

Jeżeli świadek, który został prawidłowo wezwany, nie stawi się przed Trybunałem, Trybunał może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5 000 euro⁽¹⁾ i zarządzić doręczenie kolejnego wezwania na koszt świadka.

Taka sama kara może zostać nałożona na świadka, który bez uzasadnionego powodu odmawia składania zeznań lub złożenia przysięgi albo – stosownie do okoliczności – uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze.

⁽¹⁾ Zobacz art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1103/97 z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie niektórych przepisów dotyczących wprowadzenia euro (Dz.U. L 162 z 19.6.1997, s. 1).

§ 3

Jeżeli świadek usprawiedliwi swe niestawiennictwo przed Trybunałem, może zostać zwolniony z nałożonej na niego kary pieniężnej. Nałożona kara pieniężna może zostać zmniejszona na prośbę świadka, jeżeli wykaże on, że jest ona niewspółmierna do jego dochodów.

§ 4

Nałożone kary i inne środki zarządzone na podstawie niniejszego artykułu podlegają egzekucji zgodnie z art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Artykuł 49

§ 1

Trybunał może postanowić o zasięgnięciu opinii biegłego. Postanowienie wyznaczające biegłego określa jego zadanie i termin sporządzenia opinii.

§ 2

Biegły otrzymuje odpis postanowienia wraz ze wszystkimi dokumentami koniecznymi do wykonania powierzonego mu zadania. Podlega on nadzorowi sędziego sprawozdawcy, który może być obecny przy przeprowadzaniu przez biegłego czynności i jest informowany o postępach biegłego w wykonywaniu jego zadania.

Trybunał może zażądać od stron lub jednej z nich złożenia zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów sporządzenia opinii przez biegłego.

§ 3

Na wniosek biegłego Trybunał może postanowić o przesłuchaniu świadków. Przesłuchanie jest przeprowadzane zgodnie z art. 47 niniejszego regulaminu.

§ 4

Biegły może wydać opinię tylko w kwestiach, które zostały mu wyraźnie wskazane.

§ 5

Po złożeniu opinii przez biegłego Trybunał może postanowić o jego przesłuchaniu; na przesłuchanie wzywa się strony.

Prezes może zezwolić pełnomocnikom stron na zadawanie biegłemu pytań.

§ 6

Po złożeniu opinii biegły składa przed Trybunałem następującą przysięgę:

„Przysięgam, że wykonałem swoje zadanie sumiennie i bezstronnie”.

Trybunał, po wysłuchaniu stron, może zwolnić biegłego od składania przysięgi.

Artykuł 50

§ 1

Jeżeli jedna ze stron sprzeciwia się wezwaniu świadka lub powołaniu biegłego ze względu na to, że jest on osobą niekompetentną lub niegodną, lub z innego powodu albo jeżeli świadek lub biegły odmawiają złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, kwestię tę rozstrzyga Trybunał.

§ 2

Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego wnosi się w piśmie w terminie dwóch tygodni od doręczenia postanowienia wzywającego świadka lub wyznaczającego biegłego ze wskazaniem powodów sprzeciwu i dowodów.

Artykuł 51

§ 1

Świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów podróży i pobytu. Kasa Trybunału może im przyznać zaliczkę na poczet tych kosztów.

§ 2

Świadkom przysługuje wynagrodzenie za utratę zarobku, a biegłym za wykonane za wykonaną pracę. Kasa Trybunału wypłaca świadkom odszkodowania, a biegłym wynagrodzenie po wypełnieniu przez nich obowiązków lub spełnieniu zadań.

Artykuł 52

Trybunał może, na wniosek strony lub z urzędu, zwrócić się o pomoc prawną przy przesłuchaniu świadków lub biegłych na warunkach określonych w art. 125 niniejszego regulaminu.

Artykuł 53

§ 1

Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół podpisany jest przez prezesa oraz przez sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2

Strony mają wgląd do protokołów oraz opinii biegłych w sekretariacie oraz mogą uzyskiwać ich odpisy na swój koszt.

Sekcja 3 – Zamknięcie postępowania dowodowego

Artykuł 54

Po zamknięciu postępowania dowodowego prezes, poza wypadkiem gdy Trybunał postanawia o wyznaczeniu stronom terminu

na zgłoszenie uwag na piśmie, wyznacza datę otwarcia procedury ustnej.

W przypadku gdy został określony termin na zgłoszenie uwag na piśmie, prezes wyznacza datę otwarcia procedury ustnej po upływie tego terminu.

Sekcja 4 – Środki przygotowawcze

Artykuł 54a

Sędzia sprawozdawca i rzecznik generalny mogą zwrócić się do stron o dostarczenie w wyznaczonym terminie wszelkich informacji dotyczących faktów oraz wszelkich dokumentów lub innych danych, które uznają za istotne dla sprawy. Dostarczone odpowiedzi i dokumenty przekazywane są innym stronom.

Rozdział 3

PROCEDURA USTNA

Artykuł 55

§ 1

Z zastrzeżeniem pierwszeństwa rozstrzygnięcia określonego w art. 85 niniejszego regulaminu, Trybunał rozpoznaje zawisłe w nim sprawy w kolejności zakończenia postępowań dowodowych. Jeżeli w kilku sprawach postępowania dowodowe zostały zakończone równocześnie, o kolejności rozpoznania decyduje odpowiednio dzień wpisania skargi do rejestru.

§ 2

W szczególnych okolicznościach prezes może postanowić o rozpoznaniu danej sprawy w pierwszej kolejności.

W szczególnych przypadkach prezes może, po wysłuchaniu stron i rzecznika generalnego, z urzędu lub na wniosek strony, odroczyć rozpoznanie sprawy. Na zgodny wniosek stron, prezes może postanowić o odroczeniu rozpoznania sprawy.

Artykuł 56

§ 1

Posiedzenia otwiera i prowadzi prezes, który czuwa nad utrzymaniem powagi sądu.

§ 2

Jeżeli rozprawa prowadzona jest przy drzwiach zamkniętych treści obrad, nie podlega ujawnieniu.

Artykuł 57

Prezes może w toku rozprawy zadawać pytania pełnomocnikom, doradcom i adwokatom lub radcom prawnym stron.

To samo uprawnienie przysługuje pozostałym sędziom oraz rzecznikowi generalnemu.

Artykuł 58

Strony mogą zwracać się do Trybunału jedynie za pośrednictwem pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 59

§ 1

Przed zamknięciem procedury ustnej rzecznik generalny przedstawia ustnie swoją opinię i uzasadnia ją.

§ 2

Po przedstawieniu opinii przez rzecznika generalnego prezes zamyka procedurę ustną.

Artykuł 60

Trybunał może w każdej chwili, zgodnie z art. 45 § 1, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić przeprowadzenie każdego środka dowodowego albo powtórzenie lub rozszerzenie każdej czynności dowodowej. Trybunał może wyznaczyć sędziego sprawozdawcę do przeprowadzenia zarządzanego środka.

Artykuł 61

Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zarządzić otwarcie procedury ustnej na nowo.

Artykuł 62

§ 1

Sekretarz sporządza protokół z każdej rozprawy. Protokół jest podpisywany przez prezesa oraz sekretarza. Protokół jest dokumentem urzędowym.

§ 2

Strony mogą zapoznać się z protokołem w sekretariacie i uzyskać na własny koszt jego odpisy.

Rozdział 3a

TRYB PRZYSPIESZONY

Artykuł 62a

§ 1

Jeżeli szczególnie pilny charakter sprawy wymaga, aby Trybunał wydał orzeczenie w jak najkrótszym terminie, prezes może w drodze wyjątku zdecydować, na wniosek strony skarżącej lub strony pozwanej, na podstawie zalecenia sędziego sprawozdawcy oraz po wysłuchaniu drugiej strony i rzecznika generalnego, o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym, stanowiącym odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu.

Wniosek o skierowanie sprawy do rozpoznania w trybie przyspieszonym składa się w odrębnym piśmie, wnoszonym jednocześnie ze skargą lub z odpowiedzią na skargę.

§ 2

W przypadku zastosowania trybu przyspieszonego skarga oraz odpowiedź na skargę mogą zostać uzupełnione złożeniem repliki i dupliki tylko wtedy, gdy prezes uzna to za konieczne.

Interwenient może przedstawić swoje stanowisko tylko wtedy, gdy prezes uzna to za konieczne.

§ 3

Po złożeniu odpowiedzi na skargę lub jeżeli decyzja o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym jest podejmowana po złożeniu takiej odpowiedzi, po jej podjęciu, prezes wyznacza datę rozprawy, o której niezwłocznie powiadamia się strony. Prezes może odroczyć termin rozprawy, jeżeli wymaga tego pozyskanie środków dowodowych lub innych środków przygotowawczych.

Nie uchybiając przepisom art. 42, strony mogą uzupełniać swoje argumenty i przedstawiać dalsze dowody w toku procedury ustnej. Opóźnienie w przedstawieniu dowodów wymaga uzasadnienia.

§ 4

Trybunał orzeka po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Rozdział 4

WYROKI

Artykuł 63

Wyrok zawiera:

- stwierdzenie, iż został wydany przez Trybunał;
- datę ogłoszenia wyroku;
- nazwisko prezesa oraz sędziów uczestniczących w jego wydaniu;
- nazwisko rzecznika generalnego;
- nazwisko sekretarza;
- oznaczenie stron;
- nazwiska pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych stron;
- żądania stron;
- wzmiankę o wysłuchaniu rzecznika generalnego;
- zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego;

- motywy;
- sentencję wraz z rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

Artykuł 64

§ 1

Ogłoszenie wyroku następuje na posiedzeniu jawnym po uprzednim wezwaniu stron.

§ 2

Oryginał wyroku podpisany przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w naradzie, oraz sekretarza zostaje opieczetowany i złożony w sekretariacie; stronom doręcza się uwierzytelnione odpisy wyroku.

§ 3

Sekretarz umieszcza na oryginale wyroku wzmiankę o dacie jego ogłoszenia.

Artykuł 65

Wyrok wiąże od dnia jego ogłoszenia.

Artykuł 66

§ 1

Nie uchybiając przepisom dotyczącym wykładni wyroków, Trybunał może z urzędu lub na wniosek strony, złożony w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, sprostować błędy pisarskie albo rachunkowe i inne oczywiste omyłki.

§ 2

Strony, należycie zawiadomione przez sekretarza, mogą zgłosić uwagi na piśmie w terminie określonym przez prezesa.

§ 3

Trybunał rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

§ 4

Oryginał postanowienia zawierającego sprostowanie dołącza się do oryginału wyroku podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu umieszcza się na marginesie oryginału wyroku podlegającego sprostowaniu.

Artykuł 67

Jeżeli Trybunał nie orzekł o jednym z roszczeń lub o kosztach, każda ze stron może w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku zgłosić do Trybunału wniosek o uzupełnienie wyroku.

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której prezes wyznacza termin na wniesienie uwag na piśmie.

Po wniesieniu przez strony uwag Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga o dopuszczalności wniosku oraz o jego zasadności.

Artykuł 68

Sekretarz zapewnia publikację orzeczeń Trybunału.

Rozdział 5

KOSZTY

Artykuł 69

§ 1

Trybunał rozstrzyga o kosztach w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie.

§ 2

Kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

Jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Trybunał rozstrzyga o rozdziale kosztów.

§ 3

W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron oraz w przypadkach szczególnych Trybunał może postanowić, że koszty zostaną rozdzielone albo że każda ze stron poniesie własne koszty.

Niezależnie od wyniku sprawy Trybunał może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów, które w rezultacie jej działania, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona.

§ 4

Państwa członkowskie oraz instytucje, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Państwa będące stronami porozumienia EOG, inne niż państwa członkowskie, jak również Urząd Nadzoru EFTA, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Trybunał może postanowić, iż interwenienci niewymienieni w akapitach poprzednich pokrywają własne koszty.

§ 5

Strona cofająca skargę zostaje obciążona kosztami, jeżeli strona przeciwna wniosła o to w swoich uwagach dotyczących cofnięcia skargi. Jednakże, na żądanie strony cofającej skargę, koszty ponosi strona przeciwna, jeżeli wydaje się to usprawiedliwione ze względu na jej postępowanie.

Jeżeli strony zgodziły się co do kosztów, Trybunał rozstrzyga zgodnie z ugodą.

Jeżeli strony nie żądają zwrotu kosztów, ponoszą własne koszty.

§ 6

W przypadku umorzenia postępowania rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zależy od uznania Trybunału.

Artykuł 70

Nie uchybiając przepisom art. 69 § 3 akapit drugi niniejszego regulaminu, w sporach między Unią a jej pracownikami, instytucje pokrywają poniesione przez nie koszty.

Artykuł 71

Niezbędne koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę zwraca strona przeciwna według stawek opłat obowiązujących w państwie, na którego terytorium prowadzono egzekucję.

Artykuł 72

Postępowanie przed Trybunałem jest wolne od opłat z zastrzeżeniem poniższych wyjątków:

- a) jeżeli Trybunał poniósł koszty, których można było uniknąć, może, wysłuchawszy rzecznika generalnego, zarządzić zwrot tych kosztów od strony, która je spowodowała.
- b) strona, na której wniosek sporządzono odpisy i przekłady, których koszty sekretarz uzna za nadmierne, zwraca koszty ich sporządzenia zgodnie ze stawką opłat określoną w art. 16 § 5 niniejszego regulaminu.

Artykuł 73

Nie uchybiając przepisom artykułu poprzedzającego, do kosztów podlegających zwrotowi zalicza się:

- a) kwoty należne świadkom i biegłym na podstawie art. 51 niniejszego regulaminu;
- b) niezbędne wydatki poczynione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu, a także wynagrodzenia pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 74

§ 1

W razie sporu dotyczącego kosztów podlegających zwrotowi skład orzekający, któremu sprawa została przydzielona, na wniosek zainteresowanej strony i po wysłuchaniu strony przeciwnej oraz rzecznika generalnego wydaje postanowienie.

§ 2

Strony mogą wystąpić o uwierzytelniony odpis postanowienia potrzebnego do prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Artykuł 75

§ 1

Kasa Trybunału i jej dłużnicy dokonują płatności w euro.

§ 2

Jeżeli koszty podlegające zwrotowi zostały poniesione w walucie innej niż euro lub jeżeli czynności stanowiące podstawę wypłaty zostały dokonane w kraju, którego walutą nie jest euro, wymiana waluty następuje po referencyjnym kursie Europejskiego Banku Centralnego obowiązującym w dniu dokonywania płatności.

Rozdział 6

POMOC W ZAKRESIE KOSZTÓW POSTĘPOWANIA

Artykuł 76

§ 1

Strona, która nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów postępowania, może w każdym czasie złożyć wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Wniosek powinien zawierać wszelkie informacje, z których wynika, iż wnioskodawca nie posiada dostatecznych środków, w szczególności zaświadczenie wydane przez właściwy organ, potwierdzające brak dostatecznych środków.

§ 2

Jeżeli wniosek składany jest przed wniesieniem skargi, we wniosku należy zwięźle przedstawić żądanie zawarte w skardze.

Wniosek nie jest objęty przymusem adwokackim.

§ 3

Prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Trybunał przydziela na podstawie propozycji sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego wniosek składowi orzekającemu, który rozstrzyga o przyznaniu w całości lub w części pomocy w zakresie kosztów postępowania lub o odmowie jej przyznania. Skład ten bada, czy skarga nie jest oczywiście bezzasadna.

Skład orzekający rozstrzyga postanowieniem. W przypadku odmowy przyznania w całości lub w części pomocy w zakresie kosztów postępowania postanowienie winno wskazywać motywy takiej odmowy.

§ 4

Skład orzekający może w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek strony, cofnąć pomoc w zakresie kosztów postępowania, jeżeli uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę jej przyznania.

§ 5

W razie przyznania pomocy w zakresie kosztów postępowania kasa Trybunału wypłaca zaliczkę na jej poczet.

Rozstrzygając o kosztach, Trybunał może nakazać zwrot do kasy Trybunału kwot wypłaconych tytułem pomocy w zakresie kosztów postępowania.

Sekretarz zapewnia ściągnięcie tych kwot od strony, która została nimi obciążona.

Rozdział 7

COFNIĘCIE SKARGI

Artykuł 77

Jeżeli przed wydaniem orzeczenia strony zawarą ugodę i zawiadomią Trybunał o zrzeczeniu się wszelkich roszczeń, prezes zarządza wykreślenie sprawy z rejestru oraz rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 69 § 5, uwzględniając propozycje stron w tym zakresie.

Powyższy przepis nie ma zastosowania do skarg określonych w art. 263 i 265 TFUE.

Artykuł 78

Jeżeli skarżący zawiadomi Trybunał na piśmie o cofnięciu skargi, prezes zarządza wykreślenie sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z art. 69 § 5.

Rozdział 8

DORĘCZENIA

Artykuł 79

§ 1

Dokonywanie przewidzianych w niniejszym regulaminie doręczeń, w miejscu wskazanym przez adresata jako adres do doręczeń, zapewniane jest przez sekretarza poprzez wysłanie odpisu dokumentu listem poleconym za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi.

Sekretarz przygotowuje i uwierzytelnia odpisy dokumentów do doręczenia, z wyjątkiem przypadków, gdy odpisy doręczane są przez strony, zgodnie z art. 37 § 1 niniejszego regulaminu.

§ 2

Jeżeli zgodnie z art. 38 § 2 akapit drugi, adresat wyraził zgodę na dokonywanie doręczeń za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, wszelkie dokumenty procesowe inne niż wyroki lub postanowienia Trybunału mogą być doręczane poprzez przekazanie ich kopii za pośrednictwem tych środków.

Jeżeli z powodów technicznych lub z uwagi na charakter lub obszerność dokumentu, przekazanie takie nie jest możliwe, dokument należy doręczyć, o ile adresat nie wskazał adresu do doręczeń, na adres jego miejsca zamieszkania w sposób określony w § 1 niniejszego artykułu. Adresata powiadamia się za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji. Doręczenie listem poleconym uznaje się za skuteczne dziesiątego dnia następującego po dniu złożenia listu poleconego na poczcie w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału, chyba że potwierdzenie odbioru wykaże, że list doręczono innego dnia albo adresat, w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia go za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, poinformuje sekretarza, że nie otrzymał dokumentu, który miał mu być doręczony.

Rozdział 9

TERMINY

Artykuł 80

§ 1

Terminy procesowe przewidziane traktatami, statutem oraz niniejszym regulaminem oblicza się w sposób następujący:

- a) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta;
- b) termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach upływa tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu lub roku, który nazwą lub cyfrą odpowiada temu dniowi, w którym stanowiące początek jego terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta. Jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach lub latach, dzień, w którym powinien upłynąć termin w ostatnim miesiącu nie występuje, termin ten upływa ostatniego dnia tego miesiąca;
- c) jeżeli termin oznaczony jest w miesiącach i dniach, oblicza się najpierw pełne miesiące, a następnie dni;
- d) do biegu terminów wlicza się święta urzędowe, niedziele i soboty;
- e) wakacje sądowe nie wstrzymują biegu terminów.

§ 2

Jeżeli koniec terminu przypada w sobotę, niedzielę albo w dniu święta urzędowego, termin upływa następnego dnia roboczego.

Wykaz świąt urzędowych, sporządzony przez Trybunał, jest publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 81

§ 1

Jeżeli termin do zaskarżenia aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu, termin ten jest liczony, w sposób określony w art. 80 § 1 lit. a), począwszy od upływu czternastego dnia następującego po dniu opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2

Terminy procesowe są przedłużane o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.

Artykuł 82

Terminy wyznaczone na podstawie niniejszego regulaminu mogą być przedłużane przez tego, kto je wyznaczył.

Prezes i prezesi izb mogą upoważnić sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów, których wyznaczanie lub przedłużanie należy do nich zgodnie z niniejszym regulaminem.

Rozdział 10

ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA

Artykuł 82a

§ 1

Postępowanie może zostać zawieszono:

- a) w przypadkach określonych w art. 54 akapit trzeci statutu, na mocy postanowienia Trybunału wydanego po wysłuchaniu rzecznika generalnego;
- b) we wszystkich pozostałych przypadkach na mocy decyzji prezesa wydanej po wysłuchaniu rzecznika generalnego i, z wyjątkiem odesłań prejudycjalnych, o których mowa w art. 103 niniejszego regulaminu, stron.

Postępowanie może zostać podjęte na mocy postanowienia lub decyzji, na tych samych zasadach.

Postanowienia i decyzje, o których mowa w niniejszym paragrafie, doręcza się stronom.

§ 2

Zawieszenie postępowania następuje w dniu wskazanym w postanowieniu lub decyzji o zawieszeniu, a w braku takiego wskazania – w dniu wydania tego postanowienia lub decyzji.

Zawieszenie postępowania wstrzymuje bieg wszystkich terminów w stosunku do stron.

§ 3

Jeżeli postanowienie lub decyzja o zawieszeniu nie określa okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje

się w dniu wskazanym w postanowieniu lub decyzji o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, w dniu wydania tego postanowienia albo decyzji.

Z chwilą podjęcia postępowania bieg terminów procesowych liczy się od początku.

TYTUŁ III

PROCEDURY SZCZEGÓLNE

Rozdział 1

ZAWIESZENIE WYKONANIA AKTU LUB POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO I INNE ŚRODKI TYMCZASOWE

Artykuł 83

§ 1

Wniosek o zawieszenie wykonania, zgodnie z art. 278 TFUE i 157 TEWEA, aktu wydanego przez instytucję, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawca zaskarżył ten akt do Trybunału.

Wniosek dotyczący innego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 279 TFUE, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy zostaje złożony przez stronę występującą w sprawie toczącej się przed Trybunałem i odnosi się do tej sprawy.

§ 2

We wnioskach, o których mowa w § 1, należy określić przedmiot sporu, wskazać okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnić z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka.

§ 3

Wniosek składa się w odrębnym piśmie procesowym, zgodnie z art. 37 i 38 niniejszego regulaminu.

Artykuł 84

§ 1

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, a prezes wyznacza krótki termin, w którym strona ta ma możliwość przedstawienia uwag na piśmie bądź ustnie.

§ 2

Prezes może zarządzić przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Prezes może uwzględnić wniosek nawet przed przedstawieniem uwag przez stronę przeciwną. Decyzja ta może zostać zmieniona lub uchylona, także z urzędu.

Artykuł 85

Prezes rozstrzyga w przedmiocie wniosku osobiście albo przekazuje go Trybunałowi do rozpatrzenia.

Jeżeli prezes jest nieobecny lub nie może uczestniczyć w obradach, stosuje się art. 11 niniejszego regulaminu.

Jeżeli wniosek został przekazany do rozpatrzenia Trybunałowi, Trybunał rozstrzyga bezzwłocznie, po wysłuchaniu rzecznika generalnego. Przepisy artykułu poprzedzającego stosuje się.

Artykuł 86

§ 1

W sprawie wniosku wydaje się postanowienie z uzasadnieniem niepodlegające zaskarżeniu. Postanowienie doręcza się niezwłocznie stronom.

§ 2

Wykonanie postanowienia może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określa się stosownie do okoliczności.

§ 3

Postanowienie może wskazywać dzień, w którym środek tymczasowy wygasa. W braku takiego wskazania, środek ten wygasa z chwilą ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie.

§ 4

Postanowienie ma jedynie skutek tymczasowy i nie wpływa na rozstrzygnięcie Trybunału co do istoty sprawy.

Artykuł 87

Na wniosek strony postanowienie może w każdym czasie zostać zmienione lub uchylone, ze względu na zmianę okoliczności.

Artykuł 88

Oddalenie wniosku o zarządzenie środka tymczasowego nie zamyka stronie, która z nim wystąpiła, możliwości ponownego złożenia wniosku w razie pojawienia się nowych okoliczności.

Artykuł 89

Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do wniosków o zawieszenie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wykonania orzeczenia Trybunału lub aktu przyjętego przez inną instytucję, złożonych na podstawie art. 280 i 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Postanowienie uwzględniające wniosek określa, w stosownym przypadku, dzień wygaśnięcia środka tymczasowego.

Artykuł 90

§ 1

Wniosek określony w art. 81 akapity trzeci i czwarty TEWEA zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę osób lub przedsiębiorstw, które mają zostać poddane kontroli;
- b) określenie przedmiotu i celu kontroli.

§ 2

Prezes rozstrzyga postanowieniem. Przepisy art. 86 niniejszego regulaminu stosuje się.

W razie nieobecności prezesa lub niemożności uczestniczenia przez niego w obradach, stosuje się art. 11 niniejszego regulaminu.

Rozdział 2

KWESTIE INCYDENTALNE

Artykuł 91

§ 1

Strona wnosząca o stwierdzenie przez Trybunał niedopuszczalności skargi, niewłaściwości sądu lub o rozstrzygnięcie kwestii incydentalnej bez rozpatrywania istoty sprawy składa wniosek w odrębnym piśmie.

Wniosek, poza określeniem żądań strony, zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne; do wniosku załącza się dokumenty powołane na jego poparcie.

§ 2

Niezwłocznie po złożeniu wniosku prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić na piśmie swoje zarzuty i żądania.

§ 3

Jeżeli Trybunał nie zadecyduje inaczej, pozostała część postępowania w przedmiocie wniosku odbywa się ustnie.

§ 4

Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzyga w przedmiocie wniosku albo pozostawia tę sprawę do rozstrzygnięcia w wyroku.

Jeżeli Trybunał odrzuca wniosek albo pozostawia kwestię do rozstrzygnięcia w wyroku, prezes wyznacza nowe terminy dalszych czynności procesowych.

Artykuł 92

§ 1

Jeżeli Trybunał jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna, Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, może, bez dalszych czynności procesowych, podjąć decyzję, wydając postanowienie z uzasadnieniem.

§ 2

Trybunał może w każdym czasie z urzędu, po wysłuchaniu stron, orzec, czy skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe, albo uznać, iż skarga stała się bezprzedmiotowa i że nie ma potrzeby jej rozpatrywania; decyzja jest podejmowana zgodnie z art. 91 § 3 i 4 niniejszego regulaminu.

Rozdział 3

INTERWENCJA

Artykuł 93

§ 1

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta należy złożyć najpóźniej przed upływem sześciu tygodni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 16 § 6 niniejszego regulaminu.

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta powinien zawierać:

- a) oznaczenie sprawy;
- b) oznaczenie głównych stron sporu;
- c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę interwenienta;
- d) adres do doręczeń dla interwenienta w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału;
- e) żądania, które interwenient pragnie poprzeć;
- f) wskazanie okoliczności uzasadniających prawo wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta, jeżeli wniosek jest składany na podstawie art. 40 akapity drugi lub trzeci statutu.

Interwenient ustanawia przedstawiciela zgodnie z art. 19 statutu.

Przepisy art. 37 i 38 niniejszego regulaminu stosuje się.

§ 2

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom.

Przed rozstrzygnięciem w przedmiocie wniosku prezes umożliwia stronom przedstawienie uwag pisemnych lub ustnych.

Prezes rozstrzyga w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w drodze postanowienia albo przekazuje wniosek do rozpatrzenia przez Trybunał.

§ 3

Jeżeli prezes uzna interwencję za dopuszczalną, interwenientowi przekazuje się wszelkie dokumenty procesowe doręczone stronom. Prezes może jednak, na wniosek jednej ze stron, nie przekazać dokumentów tajnych lub poufnych.

§ 4

Interwenient akceptuje stan sprawy, w jakim się ona znajduje w chwili wstąpienia.

§ 5

Prezes wyznacza termin, w którym interwenient może złożyć swoje uwagi.

Uwagi interwenienta zawierają:

- a) stanowisko popierające uwzględnienie albo odrzucenie, w całości lub w części, żądań jednej ze stron;
- b) wskazanie zarzutów i argumentów uzasadniających żądania interwenienta;
- c) w stosownym przypadku, wskazanie dowodów na poparcie żądań interwenienta.

§ 6

Po złożeniu uwag przez interwenienta prezes, w stosownym przypadku, wyznacza termin, w którym strony mogą na nie odpowiedzieć.

§ 7

Dopuszczalne jest rozpoznanie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, złożonego po upływie terminu wskazanego w § 1, lecz przed wydaniem decyzji o otwarciu procedury ustnej przewidzianej w art. 44 § 3. W takim przypadku, jeśli prezes dopuści interwencję, interwenient może przedstawić uwagi w toku procedury ustnej, o ile taka procedura ma miejsce.

Rozdział 4

WYROKI ZAOCZNE I SPRZECIWY

Artykuł 94

§ 1

Jeżeli pozwany, któremu skarga została właściwie doręczona, nie złożył odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i przepisany terminie, skarżący może wystąpić do Trybunału o wydanie wyroku zaocznego.

Wniosek ten doręcza się pozwanemu. Trybunał może zdecydować o otwarciu procedury ustnej w przedmiocie wniosku.

§ 2

Przed wydaniem wyroku zaocznego Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, bada dopuszczalność skargi, spełnienie wymagań formalnych oraz zasadność żądań przedstawionych w skardze. Trybunał może zarządzić przeprowadzenie środków dowodowych.

§ 3

Wyrok zaoczny podlega wykonaniu. Trybunał może jednakże zawiesić wykonanie wyroku aż do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie sprzeciwu wniesionego na podstawie § 4 albo uzależnić wykonanie wyroku od złożenia zabezpieczenia, którego wysokość i sposób złożenia określone są stosownie do okoliczności; zabezpieczenie podlega zwrotowi w razie braku sprzeciwu albo jego odrzucenia.

§ 4

Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw.

Sprzeciw wnosi się w terminie miesiąca od doręczenia wyroku w sposób określony w art. 37 i 38 niniejszego regulaminu.

§ 5

Po doręczeniu sprzeciwu prezes wyznacza termin, w którym strona przeciwna może przedstawić uwagi na piśmie.

Postępowanie prowadzi się zgodnie z art. 44 i następnymi niniejszego regulaminu.

§ 6

Trybunał rozstrzyga wyrokiem, od którego nie można wnieść sprzeciwu.

Oryginał wyroku dołącza się do oryginału wyroku zaocznego. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku zaocznego.

Rozdział 5

Artykuł 95

(uchylony)

Artykuł 96

(uchylony)

Rozdział 6

NADZWYCZAJNE ŚRODKI ZASKARŻENIA

Sekcja 1 – Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu

Artykuł 97

§ 1

Przepisy art. 37 i 38 niniejszego regulaminu stosuje się do powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu. Powinno ono ponadto zawierać:

- oznaczenie zaskarżonego wyroku;
- wskazanie, w jaki sposób wyrok ten narusza prawa osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu;
- wskazanie powodów, dla których osoba trzecia wnosząca powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu nie mogła wziąć udziału w postępowaniu przed Trybunałem, w którym zapadł zaskarżony wyrok.

Powództwo skierowane jest przeciwko wszystkim stronom postępowania przed Trybunałem, w którym zapadł zaskarżony wyrok.

Jeżeli wyrok został opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, powództwo wnosi się w terminie dwóch miesięcy od publikacji wyroku.

§ 2

Na wniosek osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, wykonanie zaskarżonego wyroku może zostać zawieszona. Przepisy tytułu trzeciego rozdziału 1 niniejszego regulaminu stosuje się.

§ 3

W razie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu zaskarżony wyrok podlega odpowiedniej zmianie.

Oryginał wyroku wydanego w rezultacie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu dołącza się do oryginału zaskarżonego wyroku. Wzmiankę o wydanym wyroku umieszcza się na marginesie oryginału zaskarżonego wyroku.

Sekcja 2 – Wznowienie postępowania

Artykuł 98

Skarga o wznowienie postępowania powinna zostać złożona w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym wnoszący skargę

powziął wiadomość o okolicznościach faktycznych, które stanowią jej podstawę.

Artykuł 99

§ 1

Przepisy art. 37 i 38 niniejszego regulaminu stosuje się do skargi o wznowienie postępowania; ponadto skarga powinna zawierać:

- oznaczenie zaskarżonego wyroku;
- wskazanie części wyroku, w odniesieniu do których składana jest skarga o wznowienie postępowania;
- wskazanie okoliczności faktycznych, stanowiących podstawę skargi;
- wskazanie środków dowodowych na potwierdzenie istnienia okoliczności faktycznych uzasadniających wznowienie postępowania oraz dotrzymania terminu przewidzianego w artykule poprzedzającym.

§ 2

Skargę składa się przeciwko wszystkim stronom sporu, którego dotyczy zaskarżony wyrok.

Artykuł 100

§ 1

Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i z uwzględnieniem przedstawionych na piśmie uwag stron, wydaje na posiedzeniu niejawnym wyrok w przedmiocie dopuszczalności skargi, nie przesądzając o istocie sprawy.

§ 2

Jeżeli Trybunał uzna skargę za dopuszczalną, przystępuje do rozpoznania istoty sprawy i wydaje wyrok zgodnie z przepisami niniejszego regulaminu.

§ 3

Oryginał wyroku załącza się do oryginału wyroku wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy. Wzmiankę o wyroku umieszcza się na marginesie oryginału wyroku wydanego w postępowaniu, którego wznowienie dotyczy.

Rozdział 7

ODWOŁANIA OD DECYZJI KOMITETU ARBITRAŻOWEGO

Artykuł 101

§ 1

Odwołanie określone w art. 18 akapit drugi TEWEA zawiera:

- nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę wnoszącego odwołanie;
- zawód lub stanowisko osoby podpisującej;
- wskazanie zaskarżonej decyzji Komitetu Arbitrażowego;

d) wskazanie stron;

Rozdział 9

e) zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego;

ODEŚLANIA PREJUDYCJALNE I INNE POSTĘPOWANIA
W PRZEDMIOCIE WYKŁADNI

f) zarzuty i żądania wnoszącego odwołanie.

Artykuł 103

§ 2

§ 1

Przepisy art. 37 § § 3 i 4 oraz art. 38 § § 2, 3 i 5 niniejszego regulaminu stosuje się.

W przypadkach przewidzianych w art. 23 statutu zasady postępowania określają przepisy niniejszego regulaminu z zastrzeżeniem dostosowań wynikających z charakteru odesłania prejudycjalnego.

Do odwołania dołącza się uwierzytelniony odpis zaskarżanej decyzji.

§ 2

§ 3

Niezwłocznie po wniesieniu odwołania sekretarz Trybunału zwraca się do Komitetu Arbitrażowego o przekazanie Trybunałowi akt sprawy.

Przepisy § 1 stosuje się do odesłań prejudycjalnych, o których mowa w Protokole dotyczącym dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości wykładni Konwencji z dnia 29 lutego 1968 r. w sprawie wzajemnego uznawania spółek i osób prawnych oraz w Protokole dotyczącym dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości wykładni Konwencji z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisanych w Luksemburgu dnia 3 czerwca 1971 r., jak również do postępowań przewidzianych w art. 4 drugiego z wymienionych protokołów.

§ 4

Postępowanie prowadzi się zgodnie z art. 39, 40, 55 i następnymi niniejszego regulaminu.

Przepisy § 1 stosuje się także do odesłań, które mogą być przewidziane w innych umowach.

§ 5

Trybunał rozstrzyga wyrokiem. W przypadku orzeczenia przez Trybunał o nieważności decyzji Komitetu Arbitrażowego, może on ponownie skierować sprawę do Komitetu.

Artykuł 104

§ 1

Rozdział 8

WYKŁADNIA WYROKÓW

Artykuł 102

§ 1

Wniosek o wykładnię wyroku sporządza się zgodnie z art. 37 i 38 niniejszego regulaminu. Ponadto powinien on zawierać:

a) oznaczenie wyroku;

b) wskazanie części wyroku, które mają podlegać wykładni.

Wniosek wnosi się przeciwko wszystkim stronom sporu, którego dotyczy wyrok.

Postanowienia sądów krajowych, o których mowa w art. 103, przekazywane są państwu członkowskim w wersjach oryginalnych, wraz z przekładem na język urzędowy państwa, do którego są skierowane. Jeżeli przemawia za tym długość postanowienia sądu krajowego, przekład ten zostaje zastąpiony przekładem na język urzędowy państwa, do którego jest skierowane, streszczenia postanowienia, które stanowić będzie podstawę dla zajęcia przez to państwo stanowiska. Streszczenie to zawiera integralny tekst pytania lub pytań skierowanych w trybie prejudycjalnym. Streszczenie wymienia w szczególności, o ile elementy te są zawarte w postanowieniu sądu krajowego, przedmiot postępowania przed sądem krajowym, zasadnicze argumenty stron postępowania przed tym sądem, zwięzłe uzasadnienie odesłania oraz powołane orzecznictwo i przepisy prawa Unii i prawa krajowego.

§ 2

Trybunał orzeka wyrokiem, po wcześniejszym umożliwieniu stronom przedstawienia uwag i po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

W przypadkach przewidzianych w art. 23 akapit trzeci statutu, postanowienia sądów krajowych przekazywane są państwu będącym stronami porozumienia EOG, innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA, w wersjach oryginalnych, wraz z przekładem postanowienia lub, w stosownym przypadku, jego streszczenia, na jeden z języków wymienionych w art. 29 § 1, wybrany przez adresata.

Oryginał wyroku interpretacyjnego załącza się do oryginału wyroku interpretowanego. Wzmiankę o wyroku interpretacyjnym umieszcza się na marginesie oryginału wyroku interpretowanego.

Jeżeli państwo trzecie ma prawo do wzięcia udziału w postępowaniu prejudycjalnym zgodnie z art. 23 akapit czwarty statutu, postanowienie sądu krajowego jest temu państwu przekazywane w wersji oryginalnej wraz z przekładem postanowienia lub, w stosownym przypadku, jego streszczenia na jeden z języków wymienionych w art. 29 § 1, wybrany przez zainteresowane państwo trzecie.

§ 2

Jeżeli chodzi o zasady reprezentacji i stawiennictwa stron postępowania przed sądem krajowym w postępowaniach prejudycjalnych, Trybunał bierze pod uwagę zasady proceduralne mające zastosowanie do postępowania przed sądem krajowym, który zwrócił się z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

§ 3

W przypadku gdy pytanie zadane Trybunałowi w trybie prejudycjalnym jest identyczne z pytaniem, w przedmiocie którego Trybunał już orzekał, jeżeli odpowiedź na to pytanie może zostać w sposób jednoznaczny wyprowadzona z istniejącego orzecznictwa, Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, w każdym czasie orzec postanowieniem z uzasadnieniem, zawierającym odesłanie do wcześniej wydanego wyroku lub do odpowiedniego orzecznictwa.

Trybunał może również orzec postanowieniem z uzasadnieniem po powiadomieniu sądu krajowego, po wysłuchaniu ewentualnych uwag przedstawionych przez podmioty wymienione w art. 23 statutu i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, w przypadku gdy odpowiedź na zadane pytanie nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości.

§ 4

Nie uchybiając przepisom paragrafu poprzedniego, postępowanie przed Trybunałem w przypadku odesłania prejudycjalnego obejmuje również część ustną. Jednakże, po przedłożeniu pism procesowych lub uwag, o których mowa w art. 23 statutu, Trybunał, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, powiadomiwszy podmioty, które na podstawie wyżej wymienionych przepisów są uprawnione do przedkładania takich pism procesowych lub uwag i pod warunkiem, że żaden z wyżej wymienionych podmiotów nie złożył wcześniej wniosku wskazującego przyczyny, dla których wnosi o jego wysłuchanie, może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, rozstrzygnąć inaczej. Wniosek składa się w terminie trzech tygodni od dnia doręczenia stronie lub zainteresowanemu podmiotowi przedłożonych pism procesowych lub uwag na piśmie. Prezes może przedłużyć ten termin.

§ 5

Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, zwrócić się do sądu krajowego o dostarczenie wyjaśnień.

§ 6

O kosztach postępowania prejudycjalnego rozstrzyga sąd krajowy.

W wyjątkowych okolicznościach Trybunał może, w ramach pomocy w zakresie kosztów postępowania, przyznać środki w celu ułatwienia reprezentowania lub stawiennictwa jednej ze stron.

Artykuł 104a

Na wniosek sądu krajowego, prezes może w drodze wyjątku postanowić, na podstawie propozycji sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, o zastosowaniu w odniesieniu do odesłania prejudycjalnego trybu przyspieszonego, stanowiącego odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu, w przypadku gdy powołane okoliczności wskazują

na to, iż wydanie orzeczenia w przedmiocie pytania przedłożonego w trybie prejudycjalnym jest sprawą szczególnie pilną.

W takim przypadku prezes niezwłocznie ustala datę rozprawy, która zostaje podana do wiadomości stron postępowania przed sądem krajowym oraz innych podmiotów określonych w art. 23 statutu, wraz z doręczeniem postanowienia odsyłającego.

Strony i inne podmioty określone w poprzedzającym akapicie mogą składać pisma procesowe lub uwagi na piśmie w wyznaczonym przez prezesa terminie, który nie może być krótszy niż 15 dni. Prezes może wezwać strony i inne zainteresowane podmioty do ograniczenia spraw poruszanych w ich pismach procesowych lub uwagach na piśmie do zasadniczych kwestii prawnych podniesionych w pytaniu prejudycjalnym.

Wszelkie pisma procesowe lub uwagi na piśmie przekazuje się stronom i innym podmiotom wymienionym powyżej przed rozprawą.

Trybunał orzeka po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Artykuł 104b

§ 1

Odesłanie prejudycjalne podnoszące jedną lub większą liczbę kwestii dotyczących dziedzin objętych tytułem V części trzeciej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej może, na wniosek sądu krajowego lub w wyjątkowych przypadkach z urzędu, zostać rozpoznane w trybie pilnym, stanowiącym odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu.

Wniosek sądu krajowego powinien przedstawiać okoliczności prawne i faktyczne wskazujące, że sprawa ma pilny charakter oraz uzasadniające rozpoznanie jej w tym trybie stanowiącym odstępstwo, a także, na ile to możliwe, zawierać jego propozycję odpowiedzi na pytania prejudycjalne.

Jeżeli sąd krajowy nie złożył wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie pilnym, a konieczność zastosowania tego trybu wydaje się prawdopodobna, prezes Trybunału może zwrócić się do izby, o której mowa poniżej, o zbadanie konieczności rozpoznania odesłania w tym trybie.

Decyzję o rozpoznaniu odesłania w trybie pilnym podejmuje wyznaczona izba na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego. Skład izby jest ustalany zgodnie z art. 11c w dniu przydzielenia sprawy sędziemu sprawozdawcy, jeżeli o zastosowanie trybu pilnego wnosił sąd krajowy albo jeżeli o zbadanie konieczności zastosowania tego trybu wnosił prezes Trybunału, w dniu złożenia tego wniosku.

§ 2

Jeżeli, w odniesieniu do odesłania prejudycjalnego, o którym mowa w paragrafie poprzedzającym, sąd krajowy złożył wniosek o zastosowanie trybu pilnego lub jeżeli prezes Trybunału zwrócił się do wyznaczonej izby o zbadanie konieczności jego rozpoznania w tym trybie, sekretarz zapewnia niezwłoczne doręczenie tego odesłania prejudycjalnego stronom postępowania przed sądem krajowym, państwu członkowskiemu, którego ustawodawstwu podlega ten sąd, a także instytucjom wymienionym w art. 23 akapit pierwszy statutu, na warunkach określonych w tym postanowieniu.

Decyzja o skierowaniu bądź nieskierowaniu odesłania prejudycjalnego do rozpoznania w trybie pilnym jest natychmiast doręczana sądowi krajowemu, a także stronom, państwu członkowskiemu i instytucjom, o których mowa w akapicie poprzedzającym. W decyzji o rozpoznaniu odesłania w trybie pilnym zostaje wyznaczony termin na złożenie pism procesowych lub uwag na piśmie. W decyzji mogą zostać wskazane kwestie prawne, których te pisma procesowe lub uwagi na piśmie powinny dotyczyć, oraz może zostać ustalona maksymalna długość tych pism lub uwag.

Niezwłocznie po dokonaniu doręczenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, odesłanie prejudycjalne jest ponadto przekazywane zainteresowanym podmiotom, o których mowa w art. 23 statutu, innym niż adresaci tego doręczenia, a decyzja o skierowaniu bądź nieskierowaniu odesłania prejudycjalnego do rozpoznania w trybie pilnym jest przekazywana tym zainteresowanym podmiotom niezwłocznie po dokonaniu doręczenia, o którym mowa w akapicie drugim.

Strony i inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 23 statutu, są informowane tak szybko, jak to możliwe o przewidywalnej dacie rozprawy.

Jeżeli w odniesieniu do odesłania nie zostaje zastosowany tryb pilny, dalsze postępowanie toczy się zgodnie z postanowieniami art. 23 statutu oraz właściwymi przepisami niniejszego regulaminu.

§ 3

Odesłanie prejudycjalne skierowane do rozpoznania w trybie pilnym, a także złożone pisma procesowe lub uwagi na piśmie, są doręczane zainteresowanym podmiotom, o których mowa w art. 23 statutu, innym niż strony i zainteresowane podmioty wymienione w akapicie pierwszym paragrafu poprzedzającego. Do odesłania załącza się przekład lub, w stosownym przypadku, jego streszczenie, na warunkach określonych w art. 104 § 1.

Złożone pisma procesowe lub uwagi na piśmie są ponadto doręczane stronom i innym zainteresowanym podmiotom wymienionym w akapicie pierwszym paragrafu poprzedzającego.

Data rozprawy zostaje podana do wiadomości stron i innych zainteresowanych podmiotów wraz z doręczeniami, o których mowa w akapitach poprzedzających.

§ 4

W przypadkach wyjątkowo pilnych izba może zdecydować o pominięciu fazy pisemnej postępowania, o której mowa w § 2 akapit drugi niniejszego artykułu.

§ 5

Wyznaczona izba orzeka po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Może ona zdecydować o prowadzeniu obrad w składzie trzech sędziów. Wówczas w jej skład wchodzi prezes wyznaczonej izby, sędzia sprawozdawca oraz pierwszy sędzia lub, stosownie do przypadku, dwóch pierwszych sędziów wyznaczonych z listy, o której mowa w art. 11c § 2 przy ustalaniu składu wyznaczonej izby zgodnie z § 1 akapit czwarty niniejszego artykułu.

Może ona również zdecydować o przekazaniu sprawy Trybunałowi w celu jej przydzielenia składowi złożonemu z większej liczby sędziów. Dalsze postępowanie w trybie pilnym toczy się przed tym nowym składem, w stosownym przypadku po otwarciu procedury ustnej na nowo.

§ 6

Pisma procesowe, o których mowa w niniejszym artykule, uważa się za złożone z chwilą przekazania do sekretariatu, za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji dostępnego w Trybunale, kopii podpisanego oryginału oraz zbioru dokumentów powołanych na jego poparcie wraz z ich spisem, o którym mowa w art. 37 § 4. Oryginał pisma oraz wskazanych powyżej załączników przekazuje się do sekretariatu Trybunału.

Doręczenia i powiadomienia przewidziane w niniejszym artykule mogą być dokonywane poprzez przekazanie kopii dokumentu za pośrednictwem faksu lub innego technicznego środka komunikacji, który jest dostępny w Trybunale i którym dysponuje adresat.

Rozdział 10

POSTĘPOWANIA SZCZEGÓLNE NA PODSTAWIE ART. 103–105 TEWEA

Artykuł 105

§ 1

W przypadkach określonych w art. 103 akapit trzeci TEWEA wniosek składa się w czterech uwierzytelnionych egzemplarzach. Komisji Europejskiej doręcza się jeden egzemplarz.

§ 2

Do wniosku załącza się projekt porozumienia lub umowy, uwagi Komisji Europejskiej skierowane do zainteresowanego państwa i wszystkie pozostałe dokumenty towarzyszące.

Komisja Europejska przedstawia Trybunałowi uwagi w terminie dziesięciu dni, który może zostać przedłużony przez prezesa, po wysłuchaniu zainteresowanego państwa.

Uwierzytelniony odpis uwag doręcza się temu państwu.

§ 3

Niezwłocznie po złożeniu wniosku prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Pierwszy rzecznik generalny przydziela sprawę rzecznikowi generalnemu niezwłocznie po wyznaczeniu sędziego sprawozdawcy.

§ 4

Decyzję podejmuje się na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu rzecznika generalnego.

Pełnomocnicy i doradcy zainteresowanych państw i Komisji Europejskiej zostają wysłuchani na ich prośbę.

Artykuł 106

§ 1

W przypadkach przewidzianych w art. 104 ostatni akapit oraz art. 105 ostatni akapit TEWEA stosuje się przepisy art. 37 i następujących niniejszego regulaminu.

§ 2

Wniosek doręcza się państwu, którego przynależność ma dana osoba lub przedsiębiorstwo, przeciwko którym skierowano wniosek.

Rozdział 11

OPINIE

Artykuł 107

§ 1

Jeżeli wniosek o wydanie opinii, o której mowa w art. 218 TFUE został złożony przez Parlament Europejski, doręcza się go Radzie, Komisji Europejskiej i państwom członkowskim. Wniosek złożony przez Radę doręcza się Komisji Europejskiej i Parlamentowi Europejskiemu. Wniosek złożony przez Komisję Europejską doręcza się Radzie, Parlamentowi Europejskiemu i państwu członkowskim. Wniosek złożony przez państwo członkowskie doręcza się Radzie, Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i innym państwom członkowskim.

Prezes wyznacza termin, w którym instytucje i państwa członkowskie, którym został doręczony wniosek, mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie.

§ 2

Opinia może dotyczyć nie tylko kwestii zgodności danej umowy z postanowieniami traktatów, ale również kompetencji Unii lub jej instytucji do zawarcia takiej umowy.

Artykuł 108

§ 1

Niezwłocznie po wpłynięciu wniosku o wydanie opinii, o którym mowa w artykule poprzedzającym, prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę.

§ 2

Trybunał wydaje uzasadnioną opinię na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu rzeczników generalnych.

§ 3

Opinię podpisaną przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w obradach oraz przez sekretarza doręcza się Radzie, Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i państwu członkowskim.

Artykuł 109

(uchylony)

Rozdział 12

WNIOSKI O DOKONANIE WYKŁADNI OKREŚLONE W ART. 68 TRAKTATU WE

Artykuł 109a

(uchylony)

Rozdział 13

ROZSTRZYGANIE SPORÓW OKREŚLONYCH W ART. 35 TRAKTATU UE W JEGO WERSJI OBOWIĄZUJĄCEJ PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE TRAKTATU Z LIZBONY

Artykuł 109b

§ 1

W przypadku sporów między państwami członkowskimi, o których mowa w art. 35 ust. 7 TUE, w wersji tego traktatu obowiązującej przed wejściem w życie traktatu z Lizbony, utrzymanym w mocy na podstawie załączonego do traktatów protokołu nr 36, sprawa wnoszona jest do Trybunału w drodze skargi strony sporu. Skargę doręcza się pozostałym państwom członkowskim i Komisji Europejskiej.

W przypadku sporów między państwami członkowskimi a Komisją Europejską, o których mowa w art. 35 ust. 7 TUE, w wersji tego traktatu obowiązującej przed wejściem w życie traktatu z Lizbony, utrzymanym w mocy na podstawie załączonego do traktatów protokołu nr 36, sprawa wnoszona jest do Trybunału w drodze skargi strony sporu. W przypadku złożenia skargi przez państwo członkowskie, skargę doręcza się pozostałym państwom członkowskim, Radzie i Komisji Europejskiej. W przypadku złożenia skargi przez Komisję Europejską, skargę doręcza się państwom członkowskim i Radzie.

Prezes wyznacza termin, w którym instytucje i państwa członkowskie, którym doręczono skargę, mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie.

§ 2

Niezwłocznie po złożeniu skargi określonej w § 1 prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Następnie pierwszy rzecznik generalny przydziela skargę rzecznikowi generalnemu.

§ 3

Trybunał, po przedstawieniu przez rzecznika generalnego jego opinii, orzeka w przedmiocie sporu wyrokiem.

W przypadku gdy zwróci się o to państwo członkowskie lub jedna z instytucji określonych w § 1, postępowanie w przedmiocie skargi obejmuje część ustną.

§ 4

Taka sama procedura ma zastosowanie, w przypadku gdy umowa zawarta między państwami członkowskimi przewiduje jurysdykcję Trybunału w przypadku sporu między państwami członkowskimi lub między państwami członkowskimi a instytucją.

TYTUŁ IV

ODWOŁANIA OD ORZECZEŃ SĄDU

Artykuł 110

W przypadku odwołania od orzeczeń Sądu, o których mowa w art. 56 i 57 statutu, językiem postępowania jest język, w którym zostało wydane orzeczenie Sądu, od którego wniesiono odwołanie, nie uchybiając przepisom art. 29 § 2 lit. b) i c) oraz art. 29 § 3 akapit czwarty niniejszego regulaminu.

Artykuł 111

§ 1

Odwołanie wnosi się poprzez złożenie pisma w sekretariacie Trybunału albo Sądu.

§ 2

Sekretariat Sądu natychmiast przekazuje do sekretariatu Trybunału akta sprawy rozpoznawanej w pierwszej instancji oraz, w stosownym przypadku, odwołanie.

Artykuł 112

§ 1

Odwołanie zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę strony, która wnosi odwołanie, zwanej dalej wnoszącym odwołanie;
- b) oznaczenie pozostałych stron postępowania przed Sądem;
- c) zarzuty oraz argumenty na ich poparcie;
- d) żądania wnoszącego odwołanie.

Do odwołania stosuje się art. 37 i art. 38 § § 2 i 3 niniejszego regulaminu.

§ 2

Do odwołania załącza się orzeczenie Sądu, od którego wnosi się odwołanie. W odwołaniu wskazuje się dzień, w którym orzeczenie zostało doręczone wnoszącemu odwołanie.

§ 3

Jeżeli odwołanie nie czyni zadość wymaganiom art. 38 § 3 lub § 2 niniejszego artykułu, stosuje się art. 38 § 7 niniejszego regulaminu.

Artykuł 113

§ 1

Odwołanie ma na celu:

- uchylenie, w całości lub w części, orzeczenia Sądu;
- uwzględnienie, w całości lub w części, żądań przedstawianych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

§ 2

Odwołanie nie może zmieniać przedmiotu postępowania, które toczyło się przed Sądem.

Artykuł 114

Odwołanie doręcza się wszystkim stronom postępowania przed Sądem. Artykuł 39 niniejszego regulaminu stosuje się.

Artykuł 115

§ 1

Strona postępowania przed Sądem może w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia odwołania wnieść odpowiedź na odwołanie. Termin ten nie podlega przedłużeniu.

§ 2

Odpowiedź na odwołanie zawiera:

- a) nazwisko albo nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę strony wnoszącej odpowiedź na odwołanie;
- b) datę doręczenia odwołania;
- c) zarzuty oraz argumenty na ich poparcie;
- d) żądania wnoszącego odpowiedź na odwołanie.

Artykuł 37 i art. 38 § § 2 i 3 niniejszego regulaminu stosuje się.

Artykuł 116

§ 1

Żądania zawarte w odpowiedzi na odwołanie mają na celu:

- oddalenie odwołania w całości lub w części albo uchylenie w całości lub w części orzeczenia Sądu;
- uwzględnienie w całości lub w części żądań przedstawianych w pierwszej instancji, z wyłączeniem wszelkich nowych żądań.

§ 2

Odpowiedź na odwołanie nie może zmieniać przedmiotu postępowania, które toczyło się przed Sądem.

Artykuł 117

§ 1

Odwołanie i odpowiedź na odwołanie mogą zostać uzupełnione repliką i dupliką, jeżeli prezes, na podstawie wniosku złożonego przez wnoszącego odwołanie w terminie siedmiu dni od doręczenia odpowiedzi na odwołanie, uzna to za konieczne i wyraźnie zezwoli na przedstawienie repliki w celu umożliwienia wnoszącemu odwołanie obrony swego stanowiska lub w celu przygotowania orzeczenia w przedmiocie odwołania. Prezes wyznacza termin, w którym należy złożyć replikę, a po doręczeniu tego pisma, termin, w którym należy złożyć duplikę.

§ 2

Jeżeli odpowiedź na odwołanie zawiera żądanie uchylenia w całości albo w części orzeczenia Sądu na podstawie zarzutów, które nie zostały podniesione w odwołaniu, wnoszący odwołanie albo inna strona postępowania może, w terminie dwóch miesięcy od doręczenia odpowiedzi na odwołanie, wnieść replikę, której przedmiot ograniczony będzie do ustosunkowania się do tych zarzutów. Przepis § 1 stosuje się do wszelkich dodatkowych uwag na piśmie złożonych w następstwie tej repliki.

Artykuł 118

Z zastrzeżeniem poniższych przepisów do postępowania przed Trybunałem, którego przedmiot stanowi odwołanie od orzeczenia Sądu, stosuje się art. 42 § 2, art. 43, 44, 55–90, 93, 95–100 oraz 102 niniejszego regulaminu.

Artykuł 119

Jeżeli odwołanie jest w całości lub w części oczywiście niedopuszczalne albo oczywiście bezzasadne, Trybunał może, w każdym czasie, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, oddalić

odwołanie w całości albo w części, orzekając w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

Artykuł 120

Po przedłożeniu pism procesowych określonych w art. 115 § 1 oraz, w stosownym przypadku, pism procesowych określonych w art. 117 § § 1 i 2 niniejszego regulaminu, Trybunał może, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego oraz stron, orzec w przedmiocie odwołania bez przeprowadzenia części ustnej postępowania, chyba że jedna ze stron przedłoży wniosek wskazujący powody, dla których wnosi o jej wysłuchanie. Wniosek ten składa się w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia strony o zakończeniu procedury pisemnej. Prezes może przedłużyć ten termin.

Artykuł 121

Sprawozdanie określone w art. 44 § 2 przedstawia się Trybunałowi po wniesieniu pism procesowych określonych w art. 115 § 1 i, w stosownym przypadku, art. 117 § § 1 i 2. W razie niewniesienia pism procesowych, o których mowa, tę samą procedurę stosuje się po upływie terminu do ich wniesienia.

Artykuł 122

Jeżeli odwołanie jest bezzasadne albo jeżeli jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, Trybunał rozstrzyga o kosztach.

W sporach między Unią a jej pracownikami:

- art. 70 niniejszego regulaminu ma zastosowanie jedynie do odwołań wniesionych przez instytucje;
- w drodze odstępstwa od przepisu art. 69 § 2 niniejszego regulaminu, Trybunał, w przypadku odwołań wniesionych przez urzędników lub innych pracowników instytucji może rozstrzygnąć o podziale kosztów między stronami, w zakresie wymaganym względami słuszności.

W razie cofnięcia odwołania stosuje się art. 69 § 5.

Jeżeli odwołanie wniesione przez państwo członkowskie lub instytucję, które nie wstąpiły w charakterze interwenienta do sprawy przed Sądem, jest zasadne, Trybunał może rozstrzygnąć o rozdzieleniu kosztów między stronami albo zdecydować, by strona wnosząca odwołanie, uwzględnione następnie przez Trybunał, zwróciła stronie przegrywającej koszty poniesione przez nią w związku z wniesieniem odwołania.

Artykuł 123

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta w postępowaniu odwoławczym powinien zostać przedłożony w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 16 § 6.

TYTUŁ IVA

WYJĄTKOWA PROCEDURA PONOWNEGO ROZPOZNANIA ORZECZEŃ SĄDU

Artykuł 123a

Jeżeli Trybunał podejmie decyzję, zgodnie z art. 62 akapit drugi statutu, o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania, językiem postępowania jest język, w którym zostało wydane orzeczenie Sądu będące przedmiotem wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania, z zastrzeżeniem przepisów art. 29 § 2 lit. b) i c) oraz art. 29 § 3 akapity czwarty i piąty niniejszego regulaminu.

Artykuł 123b

Ustanawia się specjalną izbę właściwą do podejmowania, na zasadach określonych w art. 123d, decyzji rozstrzygającej kwestię poddania orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania zgodnie z art. 62 statutu.

W skład tej izby wchodzi prezes Trybunału i czterech prezesów izb złożonych z pięciu sędziów, wyznaczonych zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 6 niniejszego regulaminu.

Artykuł 123c

Niezwłocznie po wyznaczeniu daty ogłoszenia orzeczenia, które ma być wydane na podstawie art. 256 ust. 2 lub 3 TFUE, sekretariat Sądu informuje o tym sekretariat Trybunału. Sekretariat Sądu przekazuje sekretariatowi Trybunału orzeczenie niezwłocznie po jego ogłoszeniu.

Artykuł 123d

Wniosek pierwszego rzecznika generalnego o poddanie orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania jest przekazywany prezesowi Trybunału, a równocześnie sekretarz jest informowany o tym przekazaniu. Jeżeli orzeczenie Sądu zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE, o wniosku o poddanie orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania sekretarz powiadamia niezwłocznie Sąd, sąd krajowy, strony postępowania przed sądem krajowym oraz inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu.

Niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o poddanie orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania prezes wyznacza spośród sędziów izby, o której mowa w art. 123b, sędziego sprawozdawcę.

Izba ta, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, podejmuje decyzję co do poddania orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania. Decyzja o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania wskazuje kwestie będące przedmiotem tej procedury.

Jeżeli orzeczenie Sądu zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 2 TFUE, o decyzji Trybunału o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania sekretarz

powiadamia niezwłocznie Sąd, strony postępowania przed nim oraz inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu.

Jeżeli orzeczenie Sądu zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE, o decyzji Trybunału rozstrzygającej kwestię poddania orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania sekretarz powiadamia niezwłocznie Sąd, sąd krajowy, strony postępowania przed sądem krajowym oraz inne zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu. Decyzja o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 123e

Decyzja o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania jest doręczana stronom i innym zainteresowanym podmiotom, o których mowa w art. 62a akapit drugi statutu. Doręczenie decyzji Trybunału państwowym członkowskim, państwom będącym stronami porozumienia EOG innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA jest dokonywane wraz z jej przekładem, zgodnie z zasadami określonymi w art. 104 § 1 akapity pierwszy i drugi niniejszego regulaminu. Decyzja Trybunału jest ponadto przekazywana Sądowi oraz, jeżeli chodzi o orzeczenie wydane przez Sąd na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE, zainteresowanemu sądowi krajowemu.

W terminie miesiąca od doręczenia, o którym mowa w poprzednim akapicie, strony i inne zainteresowane podmioty, którym decyzja Trybunału została doręczona, mogą składać pisma procesowe lub uwagi na piśmie w przedmiocie kwestii będących przedmiotem wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania.

Niezwłocznie po podjęciu decyzji o poddaniu orzeczenia Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania pierwszy rzecznik generalny przydziela przeprowadzenie wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania rzecznikowi generalnemu.

Po wyznaczeniu sędziego sprawozdawcy prezes wyznacza termin, w którym sędzia sprawozdawca przedstawi na zgromadzeniu ogólnym Trybunału sprawozdanie wstępne. Sprawozdanie to zawiera zalecenia sędziego sprawozdawcy w przedmiocie zastosowania ewentualnych środków przygotowawczych, składu orzekającego, któremu należy przydzielić przeprowadzenie wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania, oraz konieczności przeprowadzenia rozprawy i sposobu przedstawienia stanowiska przez rzecznika generalnego. Trybunał, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyduje o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

Jeżeli orzeczenie Sądu będące przedmiotem wyjątkowej procedury ponownego rozpoznania zostało wydane na podstawie art. 256 ust. 2 TFUE, Trybunał rozstrzyga o kosztach.

TYTUŁ V

PROCEDURY PRZEWIDZIANE W POROZUMIENIU EOG

Artykuł 123f

§ 1

W przypadku uregulowanym w art. 111 ust. 3 porozumienia EOG⁽¹⁾, sprawa wnoszona jest do Trybunału na podstawie wniosku składanego przez Umawiające się Strony będące stronami sporu. Wniosek doręcza się pozostałym Umawiającym się Stronom, Komisji Europejskiej, Urzędowi Nadzoru EFTA oraz, w odpowiednim przypadku, innym zainteresowanym podmiotom, które zostałyby poinformowane o odesłaniu prejudycjalnym, podnoszącym te same kwestie wykładni ustawodawstwa Unii.

Prezes wyznacza Umawiającym się Stronom i innym podmiotom, którym doręczono wniosek, termin do przedkładania uwag na piśmie.

Wniosek składa się w jednym z języków wymienionych w art. 29 § 1. Zastosowanie mają przepisy § § 3–5 tego artykułu. Przepisy art. 104 § 1 stosuje się *mutatis mutandis*.

§ 2

Niezwłocznie po przedłożeniu wniosku określonego w § 1 niniejszego artykułu prezes wyznacza sędziego sprawozdawcę. Następnie pierwszy rzecznik generalny niezwłocznie przydziela wniosek rzecznikowi generalnemu.

Po wysłuchaniu rzecznika generalnego Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, wydaje w przedmiocie wniosku orzeczenie z uzasadnieniem.

§ 3

Orzeczenie Trybunału, podpisane przez prezesa, sędziów, którzy brali udział w obradach, i sekretarza, doręczane jest umawiającym się stronom i innym zainteresowanym podmiotom określonym w § 1.

Artykuł 123g

W przypadku określonym w art. 1 protokołu 34 do porozumienia EOG, wniosek sądu krajowego doręcza się stronom w sprawie, umawiającym się stronom, Komisji Europejskiej, Urzędowi Nadzoru EFTA i, w odpowiednim przypadku, innym zainteresowanym podmiotom, które zostałyby poinformowane o odesłaniu prejudycjalnym, podnoszącym te same kwestie wykładni ustawodawstwa Unii.

W przypadku gdy wniosek nie jest sporządzony w jednym z języków określonych w art. 29 § 1, załącza się do niego przekład na jeden z tych języków.

W terminie dwóch miesięcy od doręczenia, strony w sprawie, umawiające się strony i inne zainteresowane podmioty wymienione w akapicie pierwszym mogą przedkładać pisma procesowe lub uwagi na piśmie.

Do postępowania stosuje się przepisy niniejszego regulaminu z zastrzeżeniem dostosowań wynikających z charakteru wniosku.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 124

§ 1

Prezes poucza każdą osobę wezwaną do złożenia przed Trybunałem przysięgi w charakterze świadka lub biegłego, o obowiązku mówienia prawdy lub o obowiązku wykonywania powierzonych jej zadania sumiennie i bezstronnie oraz ostrzega o przewidzianej w jej prawie krajowym odpowiedzialności karnej za naruszenie tego obowiązku.

§ 2

Świadek składa przysięgę zgodnie z art. 47 § 5 akapit pierwszy niniejszego regulaminu albo w sposób przewidziany przez jego prawo krajowe.

Jeżeli prawo krajowe świadka dopuszcza złożenie w postępowaniu sądowym uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, składanego obok albo zamiast przysięgi, świadek może złożyć takie oświadczenie na zasadach i w formie określonych w jego prawie krajowym.

Jeżeli prawo krajowe nie przewiduje składania przysięgi ani uroczystego oświadczenia równoważnego przysiędze, stosuje się § 1.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 27.

§ 3

Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do biegłych, przy czym zamiast art. 47 § 5 akapit pierwszy stosuje się przepis art. 49 § 6 akapit pierwszy niniejszego regulaminu postępowania.

Artykuł 125

Z zastrzeżeniem postanowień art. 253 TFUE i po konsultacjach z zainteresowanymi rządami Trybunał przyjmuje regulamin dodatkowy zawierający postanowienia dotyczące:

- a) wniosków o pomoc prawną;
- b) wniosków o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania;
- c) doniesień o złamaniu przez świadków lub biegłych przysięgi, zgodnie z art. 30 statutu.

Artykuł 125a

Trybunał może wydać instrukcje praktyczne odnoszące się w szczególności do przygotowania i prowadzenia posiedzeń oraz do składania pism procesowych lub uwag na piśmie.

Artykuł 126

Niniejszy regulamin zastępuje regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 4 grudnia 1974 r. (*Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich* nr L 350 z 28 grudnia 1974 r., s. 1), ostatnio zmieniony dnia 15 maja 1991 r.

Artykuł 127

Niniejszy regulamin, którego tekstami autentycznymi są jego wersje językowe, sporządzone w językach określonych w art. 29 § 1 niniejszego regulaminu, podlega publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po jego opublikowaniu.

ZAŁĄCZNIK

DECYZJA W SPRAWIE ŚWIĄT URZĘDOWYCH

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając art. 80 § 2 regulaminu postępowania, który przewiduje obowiązek sporządzenia przez Trybunał wykazu świąt urzędowych,

POSTANAWIA:

Artykuł 1

W rozumieniu art. 80 § 2 regulaminu postępowania, następujące dni są świątami urzędowymi:

- Nowy Rok;
- poniedziałek wielkanocny;
- 1 Maja;
- Wniebowstąpienie Pańskie;
- poniedziałek po dniu Zesłania Ducha Świętego;
- 23 czerwca;
- 15 sierpnia;
- 1 listopada;
- 25 grudnia;
- 26 grudnia.

Dni wymienione w akapicie pierwszym są świątami urzędowymi obchodzonymi w miejscu, w którym Trybunał Sprawiedliwości ma swoją siedzibę.

Artykuł 2

Przepis art. 80 § 2 regulaminu postępowania stosuje się jedynie do dni wymienionych w art. 1 niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja, stanowiąca załącznik do regulaminu postępowania, wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
